

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta pedagogická

Diplomová práce

**SOUČASNÁ ČESKÁ POPROCKOVÁ HUDEBNÍ
SCÉNA A JEJÍ UPLATNĚNÍ VE VÝUCE HUDEBNÍ
VÝCHOVY NA 2. STUPNI ZÁKLADNÍ ŠKOLY**

Josef Pilný

Hudba se zaměřením na vzdělávání

Vedoucí práce: Doc. PaedDr. Marie Slavíková, CSc.

Plzeň 2015

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracoval samostatně s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

V Plzni 2015

.....

Poděkování

Rád bych poděkoval vedoucí své diplomové práce paní Doc. PeadDr. Marii Slavíkové, CSc. za odbornou pomoc potřebnou pro dokončení práce. Dále bych chtěl poděkovat osobám, které mi věnovali svůj čas a svými rozhovory mi pomohli získat potřebné informace.

OBSAH

1	Úvod	7
2	Hudební prostředí v Československu	8
2.1	Hudební prostředí v Československu do roku 1989	8
2.1.1	Kvalifikační přehrávky	8
2.1.1.1	Kvalifikační přehrávky amatérských skupin	8
2.1.1.2	Kvalifikační přehrávky profesionálních skupin	10
2.1.1.3	Kvalifikační přehrávky profesionálních hudebníků	10
2.1.1.4	Rekvalifikační přehrávky	11
2.1.2	Koncerty a hudební festivaly	11
2.1.2.1	Legální koncerty	11
2.1.2.2	Nelegální koncerty	12
2.1.2.3	Hudební festivaly	13
2.1.3	Dostupnost hudebních nosičů	13
2.1.4	Dostupnost hudebních nástrojů	14
2.2	Hudební prostředí v Československu po roce 1989	15
2.2.1	Velké hudební festivaly	16
2.2.1.1	Rock For People	16
2.2.1.2	Sázava Fest	17
2.2.1.3	České hrady	17
2.2.1.4	Votvírák	17
2.2.2	Hudební server Bandzone.cz	18
3	Hlavní představitelé současné poprockové scény	19
3.1	Chinaski	19
3.2	Kryštof	24
3.3	Mig 21	30
3.4	UDG	34
3.5	Mandrage	39
4	Výzkum	44
4.1	Cíl práce a hypotézy	44
4.2	Metoda a technika sběru dat	44
4.3	Výsledky	45
4.4	Diskuze	55

5	Zpracování modelových příprav	61
5.1	Modelová příprava vyučovací hodiny HV: UDG	61
5.1.1	Popis průběhu hodiny	62
5.2	Modelová příprava vyučovací hodiny HV: Mig 21	65
5.2.1	Popis průběhu hodiny	66
5.3	Ověření modelových příprav	68
5.3.1	Hudební skupina UDG	68
5.3.2	Hudební skupina Mig 21	69
5.3.3	Závěr pro pedagogickou praxi	70
6	Závěr	71
7	Seznam literatury a dalších pramenů.....	72
8	Resumé	74
9	Seznam přílohy.....	75

1 Úvod

V mé diplomové práci se zabývám současnou českou poprockovou hudební scénou. K této hudbě mám velmi blízký vztah, protože ji hraji na pódiiích po celé České republice. Díky koncertům jsem se setkal s velmi zajímavými a známými lidmi. Vždy mě zajímalo, jak hudební skupina vznikala, jakým způsobem postupovala k úspěchu a jak náročné bylo vydržet ve své touze po slávě.

Na začátku své práce se věnuji hudebnímu prostředí v Československu před a po roce 1989. K získání těchto informací mi sloužily rozhovory s lidmi, kteří si tuto dobu opravdu prožili. Jednalo se o období plné zákazů a omezení. Hudebníci museli podstoupit kvalifikační přehrávky za tím účelem, aby vůbec mohli vystupovat veřejně. Dostupnost hudebních nástrojů a hudebních nosičů byla velmi slabá, proto k jejich slávě vedla velmi obtížná cesta. Pořádání koncertů bylo jiné, než jak je tomu dnes.

Druhá část pojednává o současných poprockových hudebních skupinách. Opět jsem využil osobních rozhovorů se členy vybraných kapel, což bylo velmi zajímavé a inspirující. Zde popisují vznik skupin a celou jejich historii až do současnosti.

Ve třetí části jsem se věnoval výzkumu na základních školách v Jihočeském kraji. Díky svým pedagogickým praxím jsem se setkal s tím, že učitelé nevyučují současnou poprockovou hudbu a mým záměrem bylo zjistit, jak tomu opravdu je. Vždyť takováto hudba je velmi zajímavá, ve své podstatě jednoduchá a vyučující se může přiblížit potřebám všem svým žákům.

K závěru mé práce jsem vypracoval vlastní modelové přípravy a návrhy toho, jak postupovat při vyučovací hodině. Zde je možné sledovat přesný průběh výuky a použít jej jako inspiraci pro vlastní potřeby.

Svůj text jsem se snažil psát přehledně. Tato práce může sloužit každému, kdo se chce dozvědět informace o současných poprockových skupinách a učitelům, kteří chtějí tyto poznatky využít ve svých vyučovacích hodinách.

2 Hudební prostředí v Československu

2.1 Hudební prostředí v Československu do roku 1989

Po vpádu vojsk Varšavské smlouvy 21. srpna 1968 se opět naplno ujala KSČ vláda nad Československem. Tento historický fakt měl svůj neblahý dopad i na hudební dění. Období od roku 1968 do 1989 v sobě skýtalo několik zákazů, které se snažily získat kontrolu nad tehdejší hudební scénou. Již před tím byla stanovena různá pravidla, ale po roce 1968 získala zcela odlišnou váhu.

2.1.1 Kvalifikační přehrávky

Aby si tehdejší režim dokázal udržet kontrolu a určitou moc nad hudební tvorbou v Československu, byly provozovány tzv. *kvalifikační přehrávky* skládající se z několika zkoušek konajících se na jaře nebo na podzim. Bez výjimky je musel úspěšně složit každý, kdo chtěl účinkovat veřejně.

Do roku 1968 tyto přehrávky existovaly za zcela jiných podmínek. Byly mírnější v tom ohledu, že se týkaly pouze hudebního projevu. Ten byl prováděn před komisí, která na průběh vystoupení dohlížela, a hudební skupina předvedla jimi vybrané písně. Počet se týkal zhruba pěti zahraničních písní. Komise pak ustanovila, zda skupina může získat oprávnění pro veřejné vystupování, nebo naopak.

Kvalifikační přehrávky se rozdělovaly podle amatérských skupin, profesionálních skupin a profesionálních hudebníků.

2.1.1.1 Kvalifikační přehrávky amatérských skupin

Po roce 1968 se kritéria přehrávek zpřísnila režimem. Hudební projev byl stále součástí zkoušky, ale nově byly začleněny další části. Nejprve skupina musela získat tzv. *zřizovatele*, pod nímž mohla vystupovat. Zřizovatel byl z organizací *Národní fronty*, tudíž hudební skupinu mohl zastupovat např. *Český svaz žen* a *Socialistický svaz mládeže*. K absolvování přehrávek muselo být předloženo na *Okresní kulturní středisko* písemné potvrzení o tom, že zřizovatel skupinu opravdu zaštiťuje a souhlasí s provedením uvedených přehrávek. Bez tohoto potvrzení se skupiny přehrávek zúčastnit nemohly.

Po splnění přihlašovací části se dodával seznam písní, z nichž si komise vybírala většinou tři uvedené. K vybraným písním musely být předloženy texty, které se staly součástí zkoumání, zda nejsou nějakým způsobem ideologicky závadné a zda jsou v českém jazyce¹. Proto většina textů obsahovala témata lásky².

Pakliže vybrané písně měly obsah nezávadný, přistoupilo se k jejich hudebnímu provedení. Aby skupina dokázala předvést kvalitní výkon, nazkoušela většinou pouze tři písně, které uváděla před komisí pod jinými názvy obsažené v předloženém seznamu.

Splněním první části přehrávek se pokračovalo k další. Skupina si určila svého zástupce nebo kapelníka, který přistoupil ke zkoušce z hudební teorie. Ta se skládala z italského názvosloví, akordů, intervalů a psaní písní bez použití hudebního nástroje. Součástí byly i otázky z dějin hudby, kdy zkoušený předvedl své znalosti z artificiální hudby.

Poslední částí pak byl politický pohovor. Toho se zúčastnil opět pouze jeden vybraný člen skupiny. Musel zde prokázat svůj politický rozhled a správné ideologické smýšlení. Otázky směřovaly na znalosti politického dění, předsedy politických stran a sjezdy KSČ.

Následovala porada komise, která si po jejím skončení pozvala celou skupinu na závěrečné oznámení výsledků. Poukazovala na nedostatky při hudebním projevu, nevhodné otáčení bokem ke komisi, celkový projev skupiny, podpora textů více se zaujetím na podporování politické činnosti³ a často i na vzhled jednotlivých členů. Proto na přehrávky chodili hudebníci oblečení v košilích s kravatami, oholeni a ostříhání, aby předešli případným výtkám.

¹ Na český jazyk se kladl velký důraz i v názvech hudebních skupin, které musely změnit svůj anglický název tak, aby nebyl závadný (např. Blue Effect – Modrý efekt).

² Texty písní musely být upravovány tak, aby neodporovaly smýšlení KSČ. V Československu působil textař Pavel Vrba, který vlastnil knihu zakázaných slov, a proto v mnoha případech opravoval texty různých skupin. Takto pozměnil název a obsah písně Syn sfér, od skupiny Abraxas, na Muž stroj.

³ Vyskytly se případy, kdy skupiny hrály ruské písně ve vlastní podobě. Vysvětlovaly to tím, že chtějí ruský jazyk přiblížit obyvatelům Československa. Takto uvedla lidovou píseň Komandir geroj geroj Čapajev skupina Parkán.

Nakonec byla skupina zařazena do kategorie, která jim předepisovala honorář za vystoupení. Ten nesměl být vyšší, ale také ani nižší. Často se jednalo o sumu v rozmezí kolem 200 Kčs na pokrytí nákladů, tudíž se nejednalo o výtěžnou činnost.

2.1.1.2 Kvalifikační přehrávky profesionálních skupin

Jednalo se o stejné přehrávky jako u amatérských skupin. Potvrzení od zřizovatele, což byla hudební agentura⁴, se písemně podávalo na *Pražské kulturní středisko*. Odlišný byl obsah jednotlivých zkoušek z hlediska obtížnosti. Hudební projev musel být více profesionální, zkouška z hudební teorie na úrovni studentů konzervatoře a u politického pohovoru museli účastníci dokázat, že sympatizují s KSČ.

Skupina nemohla měnit své členy. Když byl některý z členů skupiny vyhozen, nebo odešel sám, musely se znovu absolvovat přehrávky bez ohledu na to, že již jednou byly splněny.

Výhodou byl vyšší dosažitelný honorář za vystoupení. Dále pak takováto skupina mohla nahrávat v některém z nahrávacích studií, vystupovat v televizi a její písni se mohly hrát v radiových stanicích.

2.1.1.3 Kvalifikační přehrávky profesionálních hudebníků

Osoba, žádající o statut profesionálního hudebníka, se musela přihlásit k přehrávkám na *Pražském kulturním středisku*.

Přehrávky byly zhruba na stejné úrovni jako u profesionálních skupin, kde se dbalo na přísnější požadavky, ale hudební projev musel být na mnohem vyšší úrovni. Hudebník potvrdil své umění v přehrání koncertu z umělé hudby a také ve hře z not, které mu byly předloženy na místě.

Na rozdíl od profesionálních skupin mohl hudebník účinkovat v jiných uskupeních s tou možností, že poté nemusel znovu absolvovat celé přehrávky. Honorář za vystoupení se pohyboval kolem 350 Kčs.⁵

⁴ Hudební agentura Pragokonzert.

⁵ Za takovou částku účinkoval Ivan Pelíšek

2.1.1.4 Rekvalifikační přehrávky

Jestliže podmínky přehrávek nebyly splněny, což bylo velmi časté, mohla se skupina nebo hudebník zúčastnit tzv. *rekvalifikačních přehrávek*. Ty sloužily pro nacvičení repertoáru a doučení znalostí.

Obvyklým jevem byl fakt, že skupina již další přehrávky nepodstoupila, protože musela vytrvat po celou dobu, než proběhne další termín. Během tohoto období se v mnoha případech rozpadla.

Některé skupiny byly komunistickým režimem v daném okrese z nějakého důvodu zakázány a doporučeny ke složení rekvalifikačních přehrávek. To už však probíhalo pod jiným názvem skupiny, která si jej musela změnit.

Naopak rekvalifikační přehrávky nabízely možnost získat zařazení do vyšší finanční kategorie. Účastnili se jich skupiny a hudebníci, kteří zaznamenali kvalitativní pokrok, a tím mohli požadovat vyšší honorář za koncert.

2.1.2 Koncerty a hudební festivaly

2.1.2.1 Legální koncerty

Aby mohl koncert proběhnout a být tak legální⁶, musel být uskutečněn pod záštitou některé z organizací Národní fronty. V mnoha případech se konaly pod hlavičkou *Socialistického svazu mládeže*.

Jak již bylo napsáno, na veřejných koncertech mohly vystupovat pouze skupiny, které úspěšně splnily všechny náležitosti spojené s přehrávkami. Na valnou většinu koncertů dohlížela kontrolní komise. Byl jimi posuzován hudební výkon a oblečení skupiny, hlasitost zvuku v sále a mnoho dalších prvků ovlivňující průběh konkrétní akce.

Pokud se nejednalo o taneční zábavu, museli posluchači sedět.⁶ Nebylo přípustné, aby někdo stál před pódiem. Úroveň každé akce byla přísně hlídána

⁶ V Praze, roku 1979, vystoupila ve sportovní hale americká zpěvačka Suzy Quatro. Během svého vystoupení přikročila na kraj pódia a žádala posluchače, aby si stoupli, začali tancovat a tleskat. Zprvu jsi nikdo uposlechnout nechtěl, ale později si lidé začali stoupat. To se nelíbilo příslušníkům Veřejné

příslušníky Veřejné bezpečnosti. Stačilo velmi málo k tomu, aby byla hudební produkce zrušena.

Srocování masy lidí na koncertech se samozřejmě nelíbilo komunistickému režimu. Ten jej chápal jako možnost sjednocení mnoha lidí proti systému, a tudíž považovaly určitou kontrolu za nezbytnou. Často byli hudebníci předvoláváni na stanici Veřejné bezpečnosti právě z důvodů velké účasti lidí.⁷ Kvůli oblíbenosti mohla být skupina zakázána v daném okrese nebo v celém Československu.

2.1.2.2 Nelegální koncerty

Už název sám o sobě napovídá, že se nejednalo o koncerty pořádané Socialistickým svazem mládeže nebo jinou organizací. Na těchto akcích vystupovaly skupiny, které nezískaly oprávnění u kvalifikačních přehrávek, nebo byly zakázané.

Zákon však umožňoval i velmi málo příležitostí, kde takové skupiny mohly vystoupit. Jedno z míst byla paroplavba na řece Vltavě v Praze. Paroplavba nebyla součástí Pražského kulturního střediska, tudíž skupiny mohly vystupovat na parníku.

Dalším místem byl soukromý pozemek, kde se koncert pořádal. Jednalo se o utajovaný koncert přístupný pouze pro zvané osoby. Ale i na takových akcích působili lidé z řad STB, kteří podávali hlášení o všem, co se tam událo.⁸

V poslední řadě se mohlo účinkovat na svatbách. Občané tohoto ustanovení využívali a uzavírali fiktivní sňatky. Pořádání těchto nelegálních akcí znamenalo v případě prozrazení pro organizátory pobyt ve vězení.⁹

bezpečnosti, a proto začali lidi umravňovat, čímž je donutili si sednout. Neuposlechnutí mohlo znamenat vykázání z haly.

⁷ V Jílovicích u Českých Budějovic v roce 1980 pořádala koncert rocková skupina Parkán. Druhý den byl kapelník Ivo Trojan předvolán k výslechu ve Strakonících. Zde mu bylo sděleno, že na včerejším koncertě byli přítomni posluchači ze čtrnácti okresů. Ivo Trojan nevěděl, co je na této věci špatného. Jakmile odpověděl, obdržel úder do zadní části hlavy. Požadoval prohlášení o tom, jakým způsobem se s ním zacházelo, ale to samozřejmě nedostal.

⁸ Takový koncert na soukromém pozemku pořádal Václav Drhovský na své chatě u Bavorova. Po příjezdu do Strakoníc se musel dostavit k výslechu, kde Veřejná bezpečnost věděla o všem, co se tam dělo.

2.1.2.3 Hudební festivaly

V tehdejší době nebyly takových rozměrů a s tak rozmanitými hudebními styly, jako jsou pořádány v dnešní době. Typicky rockové festivaly nebylo možné uskutečnit. Konaly se jazzové, folkové, country a dechové festivaly.

Mezi nejznámější hudební festivaly patřila *Porta* v Plzni a *Festival politické písně* v Sokolově. Jednalo se o hudební soutěže, které vrcholily finálovým kolem. Byly zaštiťovány Socialistickým svazem mládeže s podporou tehdejších hudebních vydavatelství¹⁰, která nabízela vítězům vydání gramofonové desky.

Díky tomu, že festivaly byly hudebními soutěžemi, mohli na nich vystoupit hudebníci a skupiny bez absolvování kvalifikačních přehrávek.

Hojně navštěvovaný byl *Mezinárodní jazzový festival v Praze*, který byl pořádán pod záštitou hudební agentury *Pragokonzert*. Jednalo se o výjimečnou událost, protože zde vystupovala nejznámější jména ze zahraničí. Po roce 1968 byli upřednostňováni hudebníci ze socialistického bloku na úkor těch světových, ale i tak zde mohl návštěvník slyšet a vidět slavné zahraniční umělce účinkující v Československu¹¹.

2.1.3 Dostupnost hudebních nosičů

V tehdeším Československu bylo velmi obtížné získat jakékoli hudební nahrávky ze zahraničí. Na hudebním trhu fungovala vydavatelství Panton, Supraphon a Opus, ale ta zprostředkovávala především díla tuzemských hudebníků.

Vydavatelství Supraphon vydávalo tzv. *licencované gramofonové desky*, které vycházely v počtu deseti titulů za rok. Na těchto deskách byly nahrávky zahraničních skupin jako The Beatles, The Rolling Stones a Smokie. Cena za každý kus byla pevně daná a pohybovala se okolo částky 120 Kčs.

Gramofonové desky se tedy získávaly ve valné většině případů nezákonnou formou. V Praze, v prostorách stadionu Strahov, fungovala tzv. *černá burza*, kde se

⁹ Roku 1976 byl zjištěn fiktivní sňatek v Bojanovicích. Skupina Plastic People Of The Universe byla za tento incident odsouzena a její členové uvězněni.

¹⁰ Mezi hudební vydavatelství patřil Panton, Supraphon a Opus.

¹¹ Duke Ellington Orchestra, Oscar Peterson, Louis Armstrong, Ray Charles, Count Basie a další.

scházeli obchodníci s gramofonovými deskami různých zahraničních skupin. Zde se mohly nelegálně zakoupit nahrávky v hodnotě 500 Kčs¹², což byla zhruba jedna třetina celkového platu. Na černou burzu se pořádaly tzv. *zátahy Veřejné bezpečnosti* pro potlačení nezákonného prodeje.

Většina nahrávek byla pořizována prostřednictvím rádiové stanice Radio Luxemburg¹³, které se dalo naladit na lampových rádiích. Pomocí mikrofону se nahrál zvukový záznam na magnetofonovou pásku. Přes špatnou kvalitu si jich posluchači velmi vážili.

2.1.4 Dostupnost hudebních nástrojů

Hudební nástroje nedosahovaly v Československu takové úrovně, jako tomu bylo v zahraničních zemích. Dechové a bicí nástroje značky *Amati* byly kvalitní, ale elektrické kytary, kytarové zesilovače a zvukové aparatury nedosahovaly této kvality. Výběr na tuzemském trhu byl značně omezen.

Ve většině případů si hudebníci sestavovali nástroje a aparatury z vlastních zdrojů. Využívali příslušenství zakoupené na černém trhu. To však nebylo úplně snadné a vyžadovalo vzdělání v elektrotechnice.

Proto se začalo obchodovat s hudebními nástroji ze zahraničí. Tato cesta byla ale obtížná a nepovolená. V Československu se musely směnit československé koruny za německé marky a vyvézt je do Německa. Samotný převoz marek přes hranice byl nezákonný. Vycestovat ze země mohl pouze málokdo. Když už tuto možnost někdo měl, tak peníze musel důkladně schovat, aby je převezl přes hranice.¹⁴

Z těchto důvodů se využívalo zvláště německých občanů, kteří byli obchodníci a mohli převážet peníze přes hranice. Nebyli tolik kontrolováni. V Německu bylo zapláceno za nástroj, který byl poslán do Československa, ale zde podléhal platbě cla.

¹² Hodnotu 500 Kčs měla gramofonová deska skupiny AC/DC, kterou si Václav Drhovský koupil v Praze.

¹³ Anglické rádio

¹⁴ Ivan Pelíšek, bubeník skupiny Abraxas, měl povolení cestovat do jiné země, aby mohl z důvodu návštěvy své matky, která byla legálně provdaná do Anglie. Těchto výjezdů využíval. Obálky s penězi si lepil na spodní stranu chodidla, vkládal do ruliček toaletního papíru, vsunoval do různých částí automobilu a uschoval ve stěnách zavazadel.

Samotný nástroj měl vysokou hodnotu, a proto cena cla nebyla malá.¹⁵ V zákoně však existovala varianta, která umožňovala neplatit clo, pokud se jednalo o svatební dar. Toho hudebníci využívali a nástroje byly převáženy přes hranice s tímto odůvodněním. Podobně jako při pořádání koncertů se jednalo o fiktivní svatby. Pakliže se zjistil podvod s fiktivní svatbou, zúčastněná osoba byla obviněna z ohrožení *devizového hospodářství* a v mnoha případech ji čekalo zatčení s pobytem ve vězení.¹⁶

2.2 Hudební prostředí v Československu po roce 1989

Rok 1989 byl přelomovým pro celé Československo, protože 17. listopadu téhož roku proběhla na našem území sametová revoluce, čímž došlo k pádu komunistického režimu. Bylo to období plné svobody, což se samozřejmě projevilo i v hudbě.

Jestliže období před rokem 1989 bylo pro hudební prostředí velmi těžké, tak od tohoto okamžiku zaznamenalo znatelný rozkvět. Hudebníci získali svobodu ve své tvorbě a bylo možné dělat věci jinak, než tomu bylo doposud.

Kvalifikační přehrávky, které znamenaly pro mnoho skupin nepřekonatelnou bariéru, byly zrušeny. Již nezasedala žádná komise zkoumající výkony hudebníků, nekontrolovala se nezávadnost textů a neprobíhal politický pohovor. Zrušením těchto omezení začalo vznikat nepřeborné množství hudebních skupin. Bylo možné hrát všechny hudební styly a svoboda projevu dala prostor textařům v jejich tvorbě. Zhruba po pěti letech nekonání kvalifikačních přehrávek to však začalo v jistém ohledu vadit starším hudebníkům.¹⁷

¹⁵ Cena cla elektrických kytar značky Fender a Gibson činila zhruba 2000 – 3000 Kčs.

¹⁶ V roce 1983 si zakoupila skupina Melodion zvukovou aparaturu z Německa kterou nechala odvézt do Československa s tím, že se jedná o svatební dar. V tomto případě šlo o fiktivní svatbu. Skupina na podzim tohoto roku účinkovala na pivovarském plese v Kulturním domě ve Strakonících. Po nazvučení byla krátká pauza, kdy se hudebníci občerstvovali. Během této pauzy přijela Veřejná bezpečnost a členy skupiny odvezla k výslechu. Ostatní obdrželi podmínku, ale kapelník Bohumil Kučera byl obviněn a následně odsouzen na dva roky ve vězení.

¹⁷ Nové hudební skupiny se nemusely účastnit kvalifikačních přehrávek, tudíž hudebníci nemuseli dosahovat takové hráčské úrovně, ve svých textech plně využívali svobodu projevu a svým vzhledem získávali stále více diváků na svou stranu. Tím upadl zájem o starší skupiny, které zaznamenaly pokles oblíbenosti, protože konkurence byla stále větší.

Dostupnost hudebních nosičů se diametrálně změnila k lepšímu. Zatímco dříve bylo možné zakoupit legálně pouze velmi malé množství hudebních nahrávek, nyní se situace znatelně obrátila. Nyní bylo možné získat prakticky vše. Neutichající hlad po hudbě byl patrný na každém kroku a nahrávky ze zahraničí nepřestávaly zaplňovat místní trh. Mnozí lidé si uvědomili, že prodej hudebních nosičů bude velmi výnosný, a proto začalo vznikat stále více prodejen s tímto sortimentem. Počátkem roku 1993 bylo v kamenných obchodech možno zakoupit jakoukoliv hudební nahrávku.

To samé platilo i o *dostupnosti hudebních nástrojů*. Dříve se jednalo o velký problém sehnat na tuzemském trhu kvalitní nástroj, který bude přenášet myšlenky hudebníka k uším posluchače. To, že se nástrojový trh rapidně rozšířil, došlo k poklesu cen, a proto si téměř každý mohl koupit potřebné vybavení.

2.2.1 Velké hudební festivaly

Období po roce 1989 je charakteristické rozmachem velkých hudebních festivalů. Festivaly zde dřív pořádány byly, ale pouze v určitém žánrovém stylu. Nyní pořadatelé získali prostor k pořádání rozsáhlejších festivalů.

2.2.1.1 Rock For People

V roce 1995 se zrodil nápad pořádat větší hudební festival, který se uskutečnil v *Českém Brodě*. Celkem se jej účastnilo osmnáct skupin a jednalo se o jednodenní událost, na níž dorazilo přes 1 000 návštěvníků.

Po úspěších, které se dostavily, pořadatelé přesunuli celý festival na vojenské letiště v *Hradci Králové*. Důvodem bylo získání většího prostoru, což Český Brod neposkytoval.

V dnešní době se jedná o jeden z největších českých hudebních festivalů, na který každoročně zavítá více jak 30 000 posluchačů po dobu čtyř dnů. Cena vstupenky se pohybuje okolo 1 500 Kč.

Mezi největší zahraniční hvězdy, jež zde vystoupily, patří skupiny *The Offspring*, *Artic Monkeys*, *Muse*, *Prodigy*, *Billy Talent*, *Paramore*, *Sum 41*, *30 Seconds to Mars*, *Faith No More* a mnoho dalších.

2.2.1.2 Sázava fest

Jedná se o multikulturní a multižánrový festival zahájený v roce 2001 v *Týnci nad Sázavou*, kdy úvodního ročníku se zúčastnilo 2 000 návštěvníků. Hlavní ideou festivalu je, aby si každý z přítomných přišel na své. Hudební program je různorodý a kulturní vyžití také, neboť je zde prostor pro divadlo, film, výstavy soch i fotografií.

Kvůli stále větší návštěvnosti se celý festival přesouval nejprve do Sázavy, Kácova, Benešova u Prahy a nyní se koná ve Světlé nad Sázavou. Organizátoři si také zakládají na prostředí, které obklopuje celý areál.

Festival nabízí především skupiny z České republiky, ale vystupují zde i zahraniční. Návštěvnost se pohybuje kolem 7 000 lidí s cenou vstupenky 700 Kč.

2.2.1.3 České hrady

Jedná se o putovní festival, který se koná u osmi českých hradů přímo na nádvoří, nebo v blízkém okolí. Hlavní myšlenka je podpořit turistický ruch. Historie festivalu se začala psát v roce 2004.

Pořádá se na hradech Točnick, Rožmberk, Bezděz, Vevří, Bouzov, Kunětická hora, Švihov a Hradec nad Moravicí. Strategií festivalu je představit české a slovenské skupiny, mezi něž patří *Kryštof*, *Chinaski*, *No Name*, *Mandrage*, *UDG*, *Mig 21* a mnoho dalších.

V roce 2014 celková návštěvnost překročila hranici 60 000 lidí. Cena vstupenky se pohybuje okolo 290 Kč, která může být použita i jako vstupenka na hrad v místě konání.

2.2.1.4 Votvírák

Jeho vznik se datuje od roku 2008, tudíž je to jeden z mladších festivalů. Jeho název je odvozen brzkým termínem, který otevírá celou festivalovou sezonu v červnu. Koná se na vojenském letišti *Boží Dar* u města *Milovice* a při svém prvním ročníku přesáhl hranici 100 000 návštěvníků.

Mezi účinkujícími převažují hlavně české a slovenské kapely, které lákají každý rok kolem 50 000 posluchačů. Cena vstupenky je 280 Kč.

2.2.2 Hudební server *Bandzone.cz*

Michal Novák v roce 2004 založil internetové stránky s názvem *Bandzone.cz*, v té době ještě ani netušil, co se za jeho nápadem bude skrývat. Stránky byly založeny, aby lépe komunikovaly spřátelené skupiny mezi sebou. Měly být určeny pro úzký okruh jeho přátel.¹⁸

Po krátké době tuto stránku objevilo mnohem více skupin, které je začaly využívat pro zakládání svých vlastních profilů. Zanedlouho podala firma *Mattoni* nabídku na placenou reklamu a *Michal Novák* se tomuto projektu začal věnovat naplno.

V současnosti se jedná o nejpoužívanější internetové hudební stránky v České a Slovenské republice. Návštěvník zde může nalézt zhruba 40 000 přihlášených skupin, u každé z nich poslechnout písně, informace o koncertech a mnoho dalších věcí týkající se hudby.

¹⁸ *Michal Novák* hraje ve skupině *The Switch* a v roce 2004 se chtěl domlouvat s jinými hudebními skupinami přes internet, vědět, kde hrají, poslouchat si jejich písničky a celkově být v neustálém kontaktu se svými přáteli. Po založení se na tyto internetové stránky určitou dobu neřídil. Když se přihlásil jako správce na stránky, tak zjistil, že je využívá i mnoho dalších skupin z celé České a Slovenské republiky. V současné době plánuje takovýto projekt založit ve Francii, Německu a Velké Británii.

3 Hlavní představitelé současné české poprockové scény

3.1 Chinaski

Na začátku historie této kapely stál *Michal Novotný* a *Pavel Grohman*, kteří se poprvé setkali v 5. třídě na Základní škole v Jičíně. Stali se z nich ti největší přátelé a prožívali společně každý den. Jedno dne obdivovali jejich spolužačku Petru Styblíkovou, která nosila do školy otrhané džíny a tašku, na které byl napsán název kapely AC/DC. Zeptali se jí, jestli má i nahrávku této kapely. Ona z tašky vydala kazetu a tu jim půjčila. Právě tato kazeta jim změnila život a založili si svou kapelu.

Michal si s Pavlem udělali ze sololitu své první kytary, přibrali do kapely kamarádka za sololitové klávesy, další kamarádka na sololitovou kytaru a tancujícího spolužáka. V této sestavě vystoupili na svém prvním koncertě v kempu, kde byli se třídou na školním výletě. Vymysleli si název *UFO* a jejich koncert byl hrán pouze na playback, protože nikdo na nic neuměl a ani žádný opravdový nástroj neměli. Hráli písně od *AC/DC* a *Queen*.

Po základní škole začal Michal studovat Gymnázium v Jičíně a Pavel Střední průmyslovou školu stavební v Hradci Králové. Michal si chtěl koupit svou první elektrickou kytaru, a proto začal chodit na brigádu do mlékárny. Strávil zde měsíc a jeho první výplata činila necelé dva tisíce korun, za což si kytaru mohl koupit. V Československu by kombo nezískal, protože se jednalo o nedostatkové zboží. Vzal tedy rodičům rádio, do kterého svou kytaru zapojil. Pavel si sestavil bicí z kuchyňských hrnců a z různých nástrojů simulujících zvuky bicích nástrojů. Pavel poté zjistil, že na střední škole je umístěná zvuková aparatura společně s bubny. Tyto věci patřily Socialistickému svazu mládeže. Kvůli tomu Pavel vstoupil do tohoto svazu, stal se správcem aparatury a postupně ji celou autobusem převezl z Hradce Králové do Jičína.

Jejich první zkušebna byla v zámku *Staré Hrady*. Jelikož měli k tomuto zámku oblibu, i svou kapelou pojmenovali *Staré Hrady*, vznikla v roce 1987. Neměli ještě další muzikanty, proto vyvěsil Michal na gymnáziu inzerát, že shánějí další lidi do kapely. Po

tomto inzerátu kapela zkoušela ve složení *Michal Novotný* (kytara, zpěv), *Pavel Grohman* (bicí), *Luboš Kopyary* (kytara) a *Karel Volnoha* (baskytara).

Jejich první koncert se uskutečnil v Robousech u Jičína s kapelou Dr. Mozse. Tento koncert probíhal za zavřenými dveřmi, pro veřejnost byl nepřístupný, na národním výboru se nahlásila tato akce jako abiturientský večírek, a tak se mohl tento koncert uskutečnit. V té době se Starý Hrady přehrávek neúčastnili, tudíž nemohli na veřejnosti vystupovat.

Jejich další koncert byl zrušen. Byl pořádán na zámku Staré Hrady přímo v historickém sále, kde se sešlo mnoho mladých lidí. Do sálu však vtrhla Veřejná bezpečnost a všechny vyvedli ven. Jeden z přítomných návštěvníků tvrdil, že zde hrála kapela *Starý Hadry*. Tento název se jim líbil, a proto se i tak dále jmenovali.

V roce 1988 se jejich kroky rozešly. Důvodem byla další studia. Michal začal studovat Divadelní fakultu Akademie múzických umění v Praze, Luboš s Karlem tíhli spíše k metalové hudbě a tohoto roku se Starý Hadry rozpadají.

Sametová revoluce v listopadu roku 1989 všechno změnila. Do Prahy na jaře roku 1990 přijel Pavel, začal zde bydlet a toužil obnovit kapelu právě s Michalem, který oslovil své spolužáky *Petra Rejchrta* (saxofon) a *Jiřího Seydlera* (baskytara). Zkušebnu jim poskytla divadelní fakulta. Svůj první koncert odehráli v jednom z pražských barů společně ještě s tehdy neznámou kapelou *Tři sestry*.

Od této doby kapela vystupovala všude, kde se zrovna dalo. To znamenalo, že největší úspěch pro ně bylo hraní v některých z pražských hospod. Točili i své první demo nahrávky ve zkušebně, které však nevedly k nějakému většímu úspěchu.

Pavel nemínil pozorovat stagnaci kapely, přebírá její otěže ve snaze vybudovat slavnou kapelu. Ve zkušebně nahráli další z demo nahrávek a Pavel s touto nahrávkou obcházel producenty s tím, že jejich sláva roste, kalendář mají naplněný koncerty až do konce roku a chtějí natáčet své první velké album. Neuspěl. Po jednom z koncertů prohlásil, že jejich název není dobrý a s ním, jako takovým, se nemohou prosadit. Michal půjčil Pavlovi knihu Charlese Bukowského s názvem *Všechny řítě světa i ta má*. V této knize jej upoutal hlavní hrdina Henry Chinaski a roku 1994 se rozhodl kapelu Starý Hadry přejmenovat na *Chinaski*.

Život kapely běžel dál bez sebemenší prosperity. Michal si uvědomoval krizi v jeho životě, která byla vedena stereotypem a nudou. Rozhodl se plně věnovat pouze kapele. Dalším členem se stal kytarista *Robert Jína* hrající většinu kytarových sól. Opět nahrávají demo nahrávku, s níž Pavel opět obchází hudební producenty se stejným přesvědčením jako před tím. Tentokrát však uspěl, protože nahrávky se zalíbily *Milanu Peškovi*. Ten jim na nové album domluvil produkčního *Radima Hladíka* z kapely *Blue Efect* a *Bohouše Zatloukala* z *Hudby Praha*. S novým materiálem odcházejí natáčet do studia *Petra Jandy*, kde jsou jejich nápady zrealizovány. Koncem roku 1995 vychází jejich první velké album s názvem *Chinaski*. Současně s ním je natáčen i první videoklip na píseň *Pojď si lehnout* v režii *Jana Hřebejka*.

Na rozhraní roku 1995 a 1996 zasáhla *Chinaski* zdrcující zpráva. Na jednom z jejich koncertů v Praze Jiřího rozbolela hlava a nemohl hýbat krkem. Druhý den celou kapelu odvezl do Berouna na další koncert, ale jeho stav byl ještě horší. Vše se stále zhoršovalo, a proto na Štědrý den byl převezen do nemocnice, kde mu byla zjištěna mozková mrtvice. První prodělal po koncertě v Praze a druhou v Berouně. Kvůli svému zdravotnímu stavu musel odejít z kapely. Milan Pešek sehnal do jejich řad baskytaristu *Lud'ka Adámka*, který byl poněkud starší než ostatní členové. To se setkalo s nevolí, jenže Luděk byl opravdu skvělý, předělal písně *Chinaski* do trochu jiné podoby a sám také upravoval Michalovo nové texty. Luděk měl být jen náhradním členem, než si vyhledají někoho jiného. To se jim nedařilo, a proto se stal Luděk Adámek právoplatným členem. Jenomže o den později našel Pavel mladého a skvělého baskytaristu *Adama Stivína*. Z tohoto důvodu musel Luděk kapelu opustit. Koncem roku objevují dalšího nadějného muzikanta, tentokrát kytaristu *Františka Táborského*, a proto *Robert Jína* opouští kapelu.

Rok 1997 je pro kapelu zlomový. Počátkem tohoto roku kapela úspěšně vydává klip *Podléhám* a také natáčí v pražském studiu *Sono* druhé album *Dlouhej kouř*, kterého se prodalo přes 40 000 kusů. Stejnomená píseň se stává největším hitem českých rádií, což kapele vynáší velkou popularitu. Pozadu není ani píseň *Stejně jako já*, která také proslula na rádiových stanicích.

Na jaře roku 1998 získávají 1. místo ceny *Akademie populární hudby Anděl* v kategorii *Objev roku*. To přináší kapele řadu rozhovorů pro časopisy a návštěvy televizních stanic.

O rok později světlo světa spatřuje nové CD s názvem *1. signální*. Píseň, po které se celé CD jmenuje, se stala dalším z mnoha rádiových hitů kapely. Od této doby kapela hrála až 200 koncertů ročně, což se projevilo také na vnitřních vztazích. Neustálé hádky vedly k odchodu dvou členů na konci roku. *Petr Rejchrt* byl v té době známý z televizního seriálu *Život na zámku* a díky takovému vytížení na kapelu neměl čas. Po vleklých hádkách oznámil svůj odchod. Dalším byl *Adam Stivín*, nejmladší člen, chtěl hrát jinou hudbu, a proto odešel společně s Petrem.

Jednalo se o další složité období, kdy každý se ptal, co bude dál. Michal s Pavlem chtěli pozvednout ducha a celou hudbu zase o nějaký ten kus dál. Oslovili trumpetistu *Petra Kužvarta* a saxofonistu *Štěpána Kocha* s nabídkou účinkování v Chinaski. Oba měli vystudovanou konzervatoř. Ti to přijali a v roce 2000 se stávají právoplatnými členy. Stále chyběl baskytarista. Po vleklém hledání oslovili *Marcelu Chmelířovou*, spolužačku Petra a Štěpána, a ta vyplnila mezeru po Adamovi.

V nové sestavě oslovili producenta *Michala Pekárka* s prací na novém CD. Ten souhlasil a odjel s kapelou na soustředění, kde všechny písničky rozebral a znovu pospojoval. Poté kapela odjela natáčet na zámek v Brandýse nad Labem, kde bylo studio. Nové Chinaski s dechovou sekcí, to znamenalo nové CD s názvem *Nanana a jiné popěvky*. Největšími hity byly písně *Klára* a *Drobná paralela*, které se staly na několik týdnů nejhranějšími písněmi českých rádií. Společně s kapelou *No Name* pořádají koncertní turné v Čechách a na Slovensku.

Další CD na obzoru a práce na něm neustávají. Ten velký nátlak na psychiku a zkoušení mají za následek, že Marcela z kapely odchází a nahrazuje ji Štěpánův bratr *Ondřej Škoch*. To přineslo novou energii, která se přenesla i do nahrávacího studia, hudebním producentem byl opět *Michal Pekárek*. V září roku 2002 vychází CD *Originál* s titulní písní *Můj svět*, který získal mnoho kladných referencí jako nejlepší animovaný videoklip. Součástí CD byla píseň *Dobrák od kosti*, která se stala dalším nezapomenutelným hitem.

Roku 2003 se rozhodli vydat CD, které bude obsahovat všechny nejlepší dřívější písně a další tři nové. František měl v hlavě melodii, ale nedokázal ji otextovat. Pavel svými texty oplýval, a z jejich spolupráce vznikla píseň *1970*. Ta se umístila na 1. místě v cenách *Anděl* v kategorii *Píseň roku*. Celý tento rok se nesl v duchu koncertů nazvaných *Premium Tour* po českých sportovních halách společně s kapelou *Peha*.

Chinaski se snažili každým rokem vydávat hudební nosiče, koncertovat jak to jen šlo a celým tím hnacím motorem byl Pavel, který posunoval svou pílí kapelu dál a s Františkem skládal stálé nové písně. Michal byl nyní trochu v pozadí a uvažoval, že z kapely nadobro odejde. Jenže nevěděl, co by jiného dělal, a proto zůstal. V září roku 2005 vychází další CD s názvem *Music Bar*. Hned druhý den po uvedení se prodalo více jak 20 000 kusů. Zněly zde hity jako *Vrchlabí*, *Tabáček* a *Vedoucí*. Nejhranější z těchto písní se stává *Tabáček*. Díky tomuto skvělému počínu získávají v prosinci poprvé cenu *Zlatého slavíka*.

Opět se v roce 2007 se kapela přemísťuje do zkušebny a do nahrávacího studia, aby zde položila základ novému CD, které bude mnohem lepší než ty předešlé. V září téhož roku vyšlo album s názvem *07* obsahující mnoho hitů nesoucí se na vlnách rádiových stanic. Mezi ně patřilo *Něco tu nehrálo*, *Slovní pyrotechnika*, *Basama Fousama*, *Vzhůru do nekonečna*, *Zadarmo* a *Vakuum*. Úspěch tohoto alba byl znát v hudebních cenách *Žebřík*, kde si odnesli celkem pět cen a v anketě *Anděl* cenu v kategorii *Kapela roku*.

Tragická zpráva zastihla kapelu Chinaski 25.července 2008. Tento den zemřel po tragické nehodě na motorce bubeník *Pavel Grohman*. Michalovi celý den zvonil mobilní telefon, kdy každý se ptal na Pavla a on nevěděl, proč se na to ptají. Po několikátém telefonátu se poprvé od novinářky dozvěděl, že jeho největší kamarád z dětství ten den zemřel. Tato zpráva ho zdrtila a nevěděl, co má dělat. Odjel do zkušebny, kde byli přítomni všichni členové, kteří s touto zprávou byli již obeznámeni. Právě Pavel na tento den domluvil zkoušku kapely. Za těch mnoho let byl Pavel tím hnacím motorem, jenž posouval celé Chinaski kupředu, byl kapelníkem a skladatelem. Všichni upřeli zraky na Michala s tím, co bude dál. Kapela oznámila do médií, že do odvolání vystupovat nebudou. Michal měl ještě povinnost pronést řeč na pohřbu Pavla. Po pohřbu všichni členové odcestovali do zahraničí. Nakonec Michal oznámil, že kapela Chinaski pokračuje dál, protože takhle by si to Pavel přál.

Ke konci roku odjíždí na další turné s názvem *Space Tour*. Za bicí usedl Pavlův bubenický vzor *David Koller*. Všechny koncerty byly beznadějně vyprodané.

Celá kapela přemýšlela, koho osloví jako bubeníka místo Pavla. Nad tímto nápadem také přemýšlela *Hana Petřinová*, která Chinaski zastupovala jako manažerka. Někdo si vzpomněl, že její syn *Otakar* hrál na bicí. Chtěli s ním mít zkoušku. Ta nebyla

moc dobrá, později se však rozehrál, a tak novým členem na bicí se stává *Otakar Petřina*.

S novým bubeníkem vydávají v roce 2010 CD s názvem *Není na co čekat* s písní *Kérka* jako hlavním hitem. Toto album nemělo stejnou odezvu jako ty předešlé, na kterých se podílel svými texty Pavel Grohman.

Bylo to neuvěřitelné, ale blížil se čas 20 let existence kapely. K tomuto výročí bylo vydané album nazvané *Best Of Chinaski – 20 let v síti*. Jednalo se o dvě CD v jednom a navíc doplněné o písně *Stížnost* a *Hlavalam*. Těmito písněmi se vrátili tam, kde vždycky byli. Byla z nich cítit hudba, díky které každý Chinaski znal.

K výročí 20 let se konal 6. února 2014 velkolepý koncert v *O2 Aréně* v Praze. Zněly tu ty nejznámější písně jejich historie, pěvecký sbor a také dechový orchestr. Návštěvnost byla opravdu ohromující, dostavilo se přes 15 000 diváků.

Léto je ve znamení příprav na další nové album. Rozhodli se, že jej natočí ve *Walesu* ve slavném studiu *Rockfield*. Osloveným producentem byl *Georg Haver*. Na podzim roku 2014 vychází zatím poslední album *Rockfield* pojmenované po nahrávacím studiu. Mezi jedenácti písněmi je nejznámější *Každý ráno*, na kterou byl natočený videoklip, a také píseň *Víno*, která byla součástí televizního seriálu *Vinaři*.

3.2 Kryštof

Kapela *Kryštof* vznikla ve snech jednoho mladého chlapce z Ostravy roku 1994. Tím mladíkem byl 14 letý *Richard Krajčo*, který byl naplněný energií a vyššími cíli.

Cesta k hudbě však mířila úplně jiným směrem. Richard hrál původně fotbal na vrcholové úrovni za fotbalový klub *FC Baník Ostrava*. V tomto sportu našel zalíbení, skupinu kamarádů a útočiště před normálním životem. Na základní škole byl šikanovaný z toho důvodu, že byl odlišný než druzí. Ve fotbalovém světě však našel stejné lidi jako on a konečně našel vrstevníky sobě rovné. O Richardových kvalitách se přesvědčili i trenéři žákovského národního mužstva a povolali jej do reprezentace České republiky. Zde se setkal s fotbalisty, kteří se později dokázali propracovat až na profesionální úroveň a do vrcholových zahraničních týmů. Hrál po boku *Libora Sionka*, *Marka Jankulovského* a *Tomáše Ujfalušiho*, kteří reprezentovali Českou republiku na mistrovství Evropy v Portugalsku v roce 2004.

Richardovo maminka vždy chtěla, aby její syn hrál na nějaký hudební nástroj. Dostal od ní akustickou kytaru a začal se učit doma sám. Začátky byly vždy těžké, ale Richard se dokázal do hudby vcítit a zjistil, že mu hudba nabízí úplně jiný svět. Takřka ze dne na den se rozhodl ukončit svoji fotbalovou kariéru a vstoupit do říše hudby.

Jako každý pubertální mladík, tak i on potřeboval ze sebe dostat přebytečné emoce a sdělit všem, jaké myšlenky mu probíhají hlavou. Neustále snil o vlastní kapele, ale zatím nevěděl, kdo by s ním chtěl hrát. Svůj nápad sdělil kamarádovi *Nikolajevovi Atanasovi Arichtevovi*, který také toužil po tom, aby mohl za sebe nechat mluvit hudbu. Zeptali se svých dalších známých a v roce 1994 je založena kapela *The Kryštof* ve složení *Richard Krajčo* (zpěv, kytara), *Nikolajev Atanasov Arichtev* (baskytara), *Jaroslav Blahut* (bicí), *Bisi Arichtev* (kytara) a *Pavel Studík* (kytra).

Před svým názvem používali anglický člen *The*, protože chtěli ironicky poukázat na kapely hrající v garážích, které používají angličtinu a snaží se ji se špatnou výslovností předkládat publiku. Oni anglicky zpívat nechtěli. Chtěli být ryze českou kapelou.

Název *Kryštof* má ještě hlubší význam. Richard na svou akustickou kytaru složil vůbec první písničku o nechtěném novorozenci, kterého jeho matka odložila do popelnice. Byla to počáteční píseň nové kapely, a jelikož Richard miloval metafory, tak i tento název zvolil pro svou skupinu. Idea byla taková, že kapela nedostane šanci na život a stejně jednou skončí odhozená v koši jako právě narozený chlapec jménem *Kryštof*.

První zkušebnou jim byly jejich domovy. Zkoušeli ve svých pokojích a rodiče zprvu měli radost, že jejich synové se věnují právě takovému koníčku. Hudební nástroje sice měli, ale neměli potřebné vybavení k tomu, aby na ně mohli hrát. Od svých rodičů si kradli magnetofony, do kterých následně zapojovali kytary. Místo bicích využívali židle a hrnce z kuchyní. Zkoušení v domácnostech bylo tak hlasité, že to rodičům začalo vadit, proto kapela musela najít novou zkušebnu. Richard tehdy začal studovat na Středním odborném učilišti v Ostravě obor elektromechanik. Zde požádal svou třídní paní učitelku *Oškerovou*, zda by nemohli zkoušet v prostorách školy. Po čase přemlouvání nakonec škola svolila a kapela začala zkoušet v učebně číslo 13.

Richard si přivydělával tím, že v ostravských a havířovských klubech pouštěl hudbu jako *DJ*. Jednou za ním přišel majitel klubu s tím, že bude pořádat koncert kapely *Prouza* z Frýdku Místku. Richard mu hned navrhl, zda by mohl se svou kapelou předskakovat v tento večer. Majitelovi se nápad líbil, a tím byl domluven první koncert v historii *Kryštof*.

Toto vystoupení bylo pro ně ohromující. Přišlo se podívat 300 lidí a to byl počet, který nikdo ze členů nečekal. Večer však nebyl úplně podle představ. Kytaristovi Pavlovi praskla struna v první písni, a jelikož neměli ani ladičku, musel jít vyměnit strunu před klub, aby ji mohl naladit podle sluchu. Když se poté vrátil, tak mu praskla jiná struna a vystoupení již nedohrál. Baskytarista Nikolajev byl tím vším tak rozhozený, že hrál k lidem zády, protože se za to všechno styděl.

V roce 1995 skupina natáčí svou první demo nahrávku s názvem *SQĚLE*, kde si lidé velice oblíbili písně *Brouci*, *Ptáci* a *Kryštof*. Kapela se tedy dostává do podvědomí stále více posluchačů.

Kytarista Pavel dostával více prostoru v divadle a kytarista Bisi začal studovat Filmovou školu v Písku. To mělo za následek to, že z kapely najednou odchází její dva členové. Richard tedy sehnal nového kytaristu, kterým byl *Marek Slonina*. Kvůli lepšímu zvuku a více možnostem přibrali mezi sebe saxofonistu *Aleše Koniecznyho*. S novou energií vznikla další demo nahrávka *The Kryštof – Kryštof*, která obsahovala písně *Duppa Gruppa* a *Padá snih*.

Dva noví členové však nezůstali v kapele dlouho. Marek musel skončit kvůli své manželce, která mu dala přísný zákaz vystupovat. Aleš obdržel pracovní místo v Praze, a tak působení ve skupině musel také ukončit. Richard byl na rozpacích, ale i přesto podal inzerát do novin na nové členy. Ozvali se mu kytarista *Evžen Hofman* a saxofonista *Nikos Petros Kuluris*.

Kryštof byl velice populární hlavně v Ostravě a Havířově, jenomže mimo tyto dvě města je nikdo neznal. Všichni členové byli z toho velmi zklamaní. Domluvili se, že se pokusí natočit poslední demo nahrávku, která bude buď tím zlomovým okamžikem, nebo se kapela rozpadne. Tím začal vznikat jejich třetí demo snímek natočený v ostravském studiu *Barberella*. K saxofonu si pozvali jako hosty *Ondřeje Kyjonka* (trombón) a *Nikose Grigoriadise* (trubka), kteří poté zůstali právoplatnými členy.

S touto nahrávkou navštěvoval Richard různá hudební vydavatelství, ale úspěch nepřišel žádný. Vždy je odmítli s tím, že nejsou to, co hledají, nechápou jejich hudební styl a vidí zde podobu v kapele *Chinaski*, která už je známá a místo na hudebním trhu vyplnila.

Zklamání bylo znát a v roce 1999 se kapela Kryštof rozpadá. V tu dobu Richard působil jako moderátor ČT1 v hudebním pořadu *Medúza* společně s *Alešem Juchelkou*. Ve svém pořadu měli hosta z kapely *OK Band*, jímž byl *Vladimír Kočandrle*. Tomu dal *Aleš Juchelka* demo nahrávku Kryštof s tím, zda by si to poslechl a nevěděl co s tím. Po necelém půl roce jel Richard autem a volal mu právě *Vladimír Kočandrle*, že by chtěl kapelu slyšet naživo a s ním na koncertě budou i zástupci hudebního vydavatelství. Richard znovu svolal členy dohromady, z kapely odešel bubeník *Jaroslav Blahut* a nahradil jej *Jakub Dominik*, začali pečlivě zkoušet a uspořádali koncert v havířovském klubu, který byl vyprodaný. Celý večer se velice povedl a to přineslo toužebný úspěch, protože dostali smlouvu na 3 CD od hudebního vydavatelství *MONITOR-EMI*.

Kryštof dostal finanční prostředky na to, aby mohl natočit své vůbec první CD v ostravském studiu *Citron* v roce 2001. Jako producent se na něm podílel *Dušan Neuwerth*. Hudební nosič, nazvaný *Magnetické pole*, obsahoval třináct písní jako *Lolita*, *Ženy* a *Cosmoshop*. Hudebnímu vydavatelství se nahrávka velmi líbila, ale očekávali minimální komerční úspěch. Proto vydali jen pouhých 500 kusů. Z ničeho nic však česká rádia začala hrát píseň *Lolita*, vydavatelství muselo přidělat několik tisíc dalších CD, byl natočen videoklip. Tím tedy začala cesta ke slávě kapely Kryštof. Díky těmto úspěchům získali prestižní cenu *Akademie populární hudby Anděl* v kategorii *Objev roku* 2001.

Zároveň se od této doby začalo mnohem více o Kryštofech psát v různých bulvárních časopisech jako o kapele plná rebelů. Organizátoři hudební ankety *Český Slavík* informovali kapelu o získání cen v kategorii *Objev roku*, *Skokan roku*, *Cena profesionálů* a měli zájem o živé vystoupení. Po příjezdu na předávání cen zjistili, že *Objevem roku* a ani *Skokem roku* se nestali. *Cena profesionálů* se nepředávala v živém přenosu a vystoupení bude hráno na playback. Znechucení těmito věcmi a hlavně zpěvem na playback chtěli protestovat proti takové anketě. Při vystoupení si Richard na poslední refrén přelepil ústa lepicí páskou, aby dal najevo svůj odpor k takovému zacházení. Tento záznam se v televizi neobjevil.

O rok později chtěl Kryštof překonat úspěch prvního CD. Celá kapela se uzavřela ve zkušebně, aby vytvořila něco nového. Ve studiu *Citron* se jim podařilo natočit CD s názvem *V siločarách*, kde velkým hitem byla píseň *Obchodník s deštěm*. Tento hit napsal Richard na hotelu v Turnově. Seděl v baru s jednou slečnou a povídal si s ní. Někdo mu poklepal na rameno, on si s tím člověkem promluvil, když se otočil, tak před ním ta slečna nebyla. Odešel tedy na hotel, vzal si do ruky kytaru, papír, tužku a složil píseň *Obchodník s deštěm*, která získala v anketě *Anděl* cenu v kategorii *Skladba roku*.

Celé dva roky se snažili hlavně koncertovat, ale v roce 2004 přišli s novými nápady na další písně. Rozhodli se oslovit posluchače trochu jiným zvukem, a proto zamířili natáčet do studia *Sono* v Praze společně s producenty *Dušanem Neuwerthem* a *Janem Muchowem*. Jiný zvuk je slyšet již po prvních tónech a z desetipísňového CD *Mikrokosmos* se v rádiích staly hity písně *Zrcadlení* a *Srdce*. Součástí bylo pořádané turné po celé České republice s názvem *Mikrokosmos tour*, na němž vystoupili jako předkapela *UDG*. Album bylo tak úspěšné, že vyhrálo kategorii *Album roku* v anketě *Anděl*.

V prosinci téhož roku se rozhodli ke svému 10. výročí kapely natočit ve spolupráci s televizí ČT1 dokument o zrození kapely až po současnost. Jsou zde obsaženy záběry z koncertů, rozhovory se členy a různá vyjádření o dění ze zákulisí.

Rok 2006 se nesl v duchu příprav na nové album *Rubikon* natáčené v Bratislavě na Slovensku s mícháním písní v Praze. Producentské práce se ujal Richard osobně a hlavní představa byla představit posluchačům nové věci v trochu odlehčené a jednodušší podobě. Tento fakt se setkal s řadou kladných i záporných názorů, které hovořili o podbízivém vnučování se do uší posluchačů. Mezi jedenácti písněmi vyvstaly hity *Rubikon* a *Svědomy*. Za tento počín získala kapela ceny v anketě *Anděl* v kategoriích *Skupina a Skladba roku*. Na podzim pořádali *Sony Ericsson Kryštof Rubikon tour 06*.

Rok 2008 se zapsal do historie skupiny jako filmový rok. Kapele se podařilo uspět s písní *Atentát* ve filmu *Bobule* a poté s písní *Tak nějak málo tančím* ve filmu *Proč bychom se netopili*.

Dlouhé čtyři roky nepřišli s novými náměty, až pak vydávají netradiční album *Jeviště* obsahující dvě CD. Na prvním bylo jedenáct písní v čele s hity *cyRáno*, *DigiHrách* a *Malý princ*. Druhé CD bylo složeno z těchto písní v remixové podobě. S tímto albem se zorganizovalo turné *T-Music Kryšto Tour 2010*.

Během *Kryštoff/ON Tour 2011* kapela oznámila roční pauzu. Odůvodněním byla práce na novém albu. Fanoušci psali zprávy kapele, ať uspořádají alespoň pár koncertů, ale ta zůstala neoblomná.

Příprava na nové album *Inzerát* byla opravdu dlouhá. Již samotný název celého alba měl vyjádřit způsob, v jakém duchu se přípravy povedou. Richard si na internetových sítích podal inzerát s příloženými demo nahrávkami k producentům po celém světě. Ozvalo se jich osmáct, každý s jinými nápady. Nakonec zvolili producenta *Yarona Fuchse* z *New Yorku*, se kterým nejprve komunikovali přes sociální síť. Tvorba písní trvala celý rok, neboť kapela pracovala, posílala nahrávky do Ameriky a neustále je předělávala. Nakonec *Yaron Fuchs* přiletěl do České republiky, aby zde natočil celé album, které obsahuje deset písní. Opravdovým hitem se stala píseň *Cesta*, ve které s Richardem zpívá Tomáš Klus, jež byla použita ve filmu *Křídla Vánoc*. Dále pak si s Richardem zazpíval *Jaromír Nohavica* v písni *Křídla z mýdla*. Mezi další hity patřil *Inzerát* a *Zatančím*. Pořádané *Kryštof Inzerát Tour 2013* bylo vyprodané během velmi krátké doby.

Po mnoha zkušenostech s velkými festivaly se Kryštof rozhodl udělat něco, co zde ještě nebylo. Na velkých hudebních festivalech si všimli toho, jak bezohledně se zachází s lidmi ze stránky hygieny, parkování, ubytování, jídla a zábavy. Není skoro ani možné navštívit hudební festival se svými malými dětmi. Proto se Kryštof rozhodl udělat svůj vlastní hudební festival s názvem *Kryštof Kemp 2014*. Všimli si svých fanoušků, kteří se chovají slušně na jejich koncertech, a proto v kempu žádná ochranka není. Jsou zajištěny prostory pro stany, velké množství záchodů, koutky pro děti, zábava a kulturní zážitky. Každý člen kapely má stánek, kde má připravený svůj vlastní program. Nikolaj vystavoval své fotografie, Nikolas provozuje motocentrum, Evžen a Jakub vedli hudební školy, Ondřej čepoval pivo návštěvníkům, Nikos učil připravovat řecké speciality a Richard hrál na kytaru po celém areálu. Součástí festivalu bylo odpolední vystoupení dalších kapel a samozřejmě i samotný koncert Kryštof. Tato akce se během víkendu odehrávala na vybraných místech a byla hojně navštěvována několika

tisíci návštěvníků. Není divu, že taková událost získala 2.místo v anketě *Žebřík* v kategorii *Akce roku*.

V současné době byl na jaře zahájen předprodej na podzimní *Srdcebeat Tour 2015*, valná většina koncertů byla během pár dní zcela vyprodána a musejí se přidávat další vystoupení. Turné se jmenuje podle nového videoklipu vycházející k novému CD se stejným názvem.

3.3 Mig 21

Na začátku vzniku kapely *Mig 21* byla skupina *TGM Stereo*, která byla součástí Filmové a televizní fakulty Akademie múzických umění v Praze, a byla složena převážně z řad studentů. Tato skupina byla založená od roku 1994 a tvořila hudbu právě k filmům fakulty, doprovázela divadelní představení a vystupovala na *Festivalu FAMU v roce 1997*.

TGM Stereo ale nemělo dlouhého trvání a rozpad uskupení se nezadržitelně blížil. Tehdejší členové *Jan Hladík* (bicí), *Pavel Hrdlička* (trumpeta) a *Tomáš Polák* (kytara) se rozhodli, že se raději vydají vlastní cestou. Tomáš měl vlohy skládat písně a zásobovat kapelu stále novým materiálem.

Roku 1998 v pražské *Malostranské besedě* se uskutečnil koncert, na kterém vystoupila rocková kapela *Bílá nemoc*, kde jako host vystoupil zpěvák *Jiří Macháček*. Dalším hostem byl bubeník *Jan Hladík* a právě díky tomuto koncertu se seznámil s Jiřím. Sdělil mu nápad o tom, že má kamarády, kteří si chtějí založit kapelu, ale chybí jim dobrý textař. Jiří naopak toužil realizovat své nápady a nyní se před ním zjevila nabídka na spolupráci. Měl však jednu podmínku. Nejenže texty písní bude psát, ale chce si je také sám zpívat. Jan tento nápad přednesl dalším členům kapely, oba souhlasili, a proto na podzim roku 1998 vznikla kapela, která prozatím neměla žádný název.

V prosinci téhož roku odjeli společně na soustředění, které se konalo na chatě. Zde chtěli nazkoušet nové písně a vymyslet název, který by vystihoval celou kapelu. Každý napsal na papír několik svých nápadů, ale soupis čítal přes sto slov. Mezi nimi byl například *Orloj*, *Tesil*, *Lafeta* a mnoho dalších. Do seznamu byl zařazen název *Mig 21*, který vymyslel zpěvák *Robert Geisler*, což byl bývalý člen skupiny *TGM Stereo*.

Jednou totiž vyprávěl o tom, že vždy chtěl mít svou punkovou kapelu nesoucí název *Mig 21*. Všem členům se tento název velmi zamlouval, protože to bude charakterizovat jejich hudbu. S písněmi a živým vystoupením dokáže posluchač létat až do oblak. Tím chtěli i poukázat na svůj let vzhůru mezi ty nejznámější kapely. *Robert Geisler* dal svolení pro použití jeho nápadu a roku 1998 vznikla plnohodnotně kapela *Mig 21*.

Vůbec první zkušebna, kterou měli k dispozici, byla přímo na *Pražském hradě*. Na pozemku Pražského hradu se totiž nacházel malý domek sloužící jako sklad pro zahradní techniku. Pan *Kaštánek* umožňoval zkoušet mladým kapelám v tomto prostoru díky tomu, že jeho žena pracovala na Pražském hradě v oblasti kultury. Společně s *Mig 21* zde zkoušeli i *Support Lesbiens* a dalších sedm kapel. Nouze o nástroje nebyla, zde se hrálo pouze na to, co každá z kapel dodala. V tomto zahradním domku trávili všichni muzikanti společné chvíle, pořádaly se zde oslavy, a samozřejmě se mezi sebou předháněli v tom, kdo je lepším hráčem na hudební nástroj. Tato atmosféra dala *Mig 21* nový impulz do jejich budoucího muzikantského života.

Na jaře roku 1999 se uskutečnil koncert v pražském klubu *Roxy*. Jednalo se o premiéru animovaného filmu, kde součástí večera měla být i živá hudba. Tento večer lze pokládat za první vystoupení *Mig 21*. Zahráli zde pouhých pět písní, mezi něž patřila *Budapešť*, *Periferním životem*, *Twist*, *Snadné je žít* a *Člun*.

Tomáš Polák dříve hrál ve skupině *Modrá hvězda*, která však ukončila svoji činnost. Zde se seznámil s výborným basovým kytaristou a ještě lepším trumpetistou *Tomášem Kurfürstem*, jenž se stal posledním členem kapely *Mig 21* jako baskytarista.

Po koncertě v *Roxy* vystupovali každý měsíc v klubu *Lucerna Music Bar* v Praze. Jejich produkce zaznamenala velký úspěch u posluchačů a vrstevníků, tudíž každý měsíc začalo chodit čím dál tím více lidí z řad jejich spolužáků. Důležitým faktorem bylo i to, že Jiří byl známý z velice populární stanice *Rádio Limonádový Joe*. Byl jejím zakladatelem a působil zde jako *Doktor Vinetů* společně s *Tomášem Hanákem*. Také účinkoval jako herec v *Divadle Sklep* v Praze. Díky tomu se *Mig 21* pomalu, ale jistě stávala mnohem známější kapelou, a to je vynášelo na jejich vysněný vrchol.

Za přelom účinkování kapely se považuje rok 2000. V tomto roce Jiří ztvárnil roli zkuřeného mladíka jménem *Jakub* ve filmové komedii *Samotáři*. Za tento herecký

výkon následně získal v roce 2001 cenu *Český lev* za nejlepší mužský herecký výkon ve vedlejší roli. Film *Samotáři* se stal velmi úspěšným filmovým snímkem a to se odrazilo i na kapele Mig 21. Na koncerty chodilo velké množství diváků, kteří chtěli vidět a hlavně slyšet kapelu zkouřeného Jakuba z jejich oblíbené komedie.

Zvyšující zájem o Mig 21 neunikl ani hudebním vydavatelstvím. *Michal Běloušek* a *Viktor Mráz* projevíli velký zájem o vydání alba nadějně kapely. Obě strany se dohodly a podepsala se tak spolupráce na 3 CD, která budou pod záštitou *B&M Music*.

S podepsáním této spolupráce začali tvořit materiál na první CD. Jako producent se na něm podílel *Pavel Rejholec* a na podzim roku 2001 vychází první CD s názvem *Snadné je žít*. Obsahovalo třináct písní, mezi něž patřil *Skejt*, *Slepic pírnka*, *Jaro léto podzim zima* a samozřejmě titulní píseň *Snadné je žít*. Toto CD zaznamenalo velkolepý úspěch, protože po vydání se jej prodalo neuvěřitelných 50 000 kusů. Kapela odjela na své první velké turné po celé České republice a kvůli tomu si Jan kupuje své vůbec první bicí značky *TAMA* od slavnějšího bubeníka *Pavla Grohmana* z kapely *Chinaski*. Dříve si je pouze půjčoval od známých.

Na píseň *Snadné je žít* natočili svůj první videoklip odehrávající se ve vězeňském prostředí. Ten režíroval *David Ondříček*, který byl režisérem filmové komedie *Samotáři*.

Za rok 2001 byli nominováni v anketě *Akademie populární hudby Anděl* v kategorii *Objev roku*, *Klip roku* a *Píseň roku*. Bohužel neuspěli ani v jedné z těchto kategorií, ale i tak to pro ně bylo velké zadostiučinění, že jejich práci někdo tímto způsobem ocenil.

O rok později vydávají další CD s názvem *Udělal se nám jasno* opět ve spolupráci s producentem *Pavlem Rejholecem*. Obsahuje čtrnáct písní, mezi které patří *Tančím*, *Nocí půjdu sám* a hit *Malotraktorem*. Tohoto CD se prodalo 20 000 kusů. S novým CD byl natočen i nový klip na hitovou píseň *Malotraktorem*.

Aktivita a nápaditost se kapele nedala upřít. Na podzim roku 2004 vydávají další CD, které mělo poněkud provokatérský nádech. Členové si uvědomovali, že kritici a ostatní hudebníci na ně pohlížejí skrze prsty, protože je nepovažují za až tak kvalitní kapelu. Kvůli tomu právě pojmenovali nové CD názvem *Pop Pop Pop* a i své turné *Pop*

Pop Pop Tour jako provokaci. Přišli s novými dvanácti písněmi a největším hitem se staly *Vlajky vlají*. Jiří napsal píseň *Jaromíre*, která se týkala vyřazení českých hokejistů se Spojenými státy americkými ve čtvrtfinále po nájezdech na Mistrovství světa v ledním hokeji v Praze. Již byl znatelný propad v prodeji hudebních nosičů, a proto se prodalo celkem 10 000 kusů.

O dva roky později vydávají své album nazvané *Best of*. Obsahuje devatenáct písní ze všech předchozích CD obohacené o nové písně *Bývá mi úzko* a *Svěřím se ti, sněhuláku*, na které byly natočeny videoklipy. Jednalo se o poslední album, které bylo natočeno pod vydavatelstvím *B&M Music*, které bylo odkoupeno společností *Universal Music*. Prodalo se pouhých 7 000 kusů.

V roce 2008 byl pravý čas na to, aby si kapela splnila jeden velký sen. Uvažovala o společném koncertě se symfonickým orchestrem. Jenže tento nápad mělo již mnoho jiných kapel daleko před tím a takový koncert by byl sice hezký, ale nepřiliš originální. Oslovila dirigenta *Tomáše Kirschnera* a zrodil se nápad o společném koncertě *Mig 21* s orchestrem tvořeným ze smyčcových a dechových nástrojů. Orchester se pojmenoval *Lelek Orchestra*.¹⁹ Koncert se uskutečnil v září roku 2008 na festivalu *Berounské Letorosty*, ze kterého se vytvořilo CD a DVD. Obojí bylo volně k prodeji až v roce 2009 pod názvem *Mig 21 & Lelek Orchestra – Naživo*.

Kapela neměla nikdy ráda hudební soutěže. Odmítala vyjadřování porotců, kteří s takovouto hudbou ani nemají zkušenosti. V roce 2009 dostali nabídku zúčastnit se soutěže *Eurovize*. I když z této soutěže vyšlo mnoho slavných umělců, svůj názor nezměnili a raději odmítli s tím, že se takovéto události nezúčastní.

V roce 2013 po 14 letech opouští *Mig 21* baskytarista *Tomáš Kurfürst*. Po vzájemné dohodě kapely s ním se rozešli v dobrém. Tomáš už neměl tolik chuti, byl unavený a potřeboval si odpočinout. Kapela se nyní musela snažit vyplnit místo baskytary. Proto oslovili *Adama Stivína*, bývalého člena skupin *Chinaski* a *Gaia Mesiaha*, který souhlasil, a hraje v *Mig 21* dodnes. Po svém příchodu dodal ostatním energii, což byl ten potřebný impulz pro další práci.

¹⁹ Název byl vytvořen kvůli tomuto koncertu podle toho, že muži měli na sobě lesnické uniformy a ženy zase uniformy letušek. Poslední písmeno pak znamenalo jméno dirigenta Kirschnera. Ten pro celý tento orchestr přepsal a zaranžoval nejznámějších třináct písní.

Dlouhých 10 let trvalo, než kapela vydala plnohodnotné CD plné nových písniček. Jelikož Mig 21 odešli od *Universal Music*, tak toto bylo téměř celé v jejich režii. Nové CD nese název *Album* a bylo vydáno na podzim roku 2014. Přední strana je charakteristická tím, že původní obraz byl vyšívaný a práce na něm trvala mnoho času. Časově náročné vyšívaní mělo sdělovat zprávu o těch dlouhých letech práce na novém CD obsahující třináct písní, mezi něž patří *Diskobůh*, *Kalhotky si sundej*, *Venkovan kluk*, *Mávej* a *Chci Ti říct*.

Právě píseň *Chci Ti říct* byla složena hlavně kvůli filmu *Muži v naději* uvedený do kin poprvé v roce 2011. Hudbu složil *Tomáš Polák* a text napsal *Jiří Macháček*, který si v tomto filmu zahrál jednu z hlavních rolí.

Jiří přetextoval píseň *My Way*, kterou zpíval *Frank Sinatra*, do své vlastní podoby. Dává zde najevo to, že si celá kapela vykouří svůj poslední *joint*, budou dospělí, věnovat se otcovským záležitostem, ohlédnou se za mládím a tomu zamávají. Proto pojmenování *Mávej*.

3.4 UDG

Kapela *UDG* vznikla v roce 1998 v Ústí nad Labem. Myšlenka založit kapelu se zrodila v hlavách dvojčat *Petra* a *Pavla Vrzákových*. V tomto roce byli oba dva v maturitním ročníku tamního gymnázia.

Zmiňovaná dvojčata závodně tancovala v *Domově dětí a mládeže* v Ústí nad Labem a jednoho dne zjistila, že v této budově se nachází sklad věcí. V něm byly pomůcky na malování, keramiku, programování počítačů a odložené hudební nástroje, na které nikdo nehrál a bezúčelně se na ně prášilo. Proto tedy Petra a Pavla napadlo, že si založí kapelu.

Do nápadu se pustili oba dva s velkým nadšením. Na gymnáziu se začali postupně ptát svých spolužáků a známých, jestli by někdo nechtěl hrát v kapele. Netrvalo to dlouho a na jejich žádost se ozval *Tomáš Staněk*. S ním si dala dvojčata schůzku v jídelně školy a týž den všichni tři odjeli do Domova dětí a mládeže, kde se šli podívat do skladu, ve kterém byly hudební nástroje.

Po příjezdu na místo se každý chopil svého oblíbeného nástroje a začali hrát. Petr a Pavel navštěvovali výuku hry na housle, takže jistě povědomí o hudbě měli, ale

s elektrickými kytarami neměli žádné zkušenosti. Petr se chopil elektrické kytary a zpěvu, Pavel začal hrát na basovou kytaru a Tomáš usedl za bicí.

Prvotní název, který kapela měla, byl *Zkurvený játra*. Po necelých čtrnácti dnech byl tento název zrušen, protože členům přišlo, že takové jméno je dosti nevhodné a pro nějakou budoucnost nepoužitelné. Všichni poslouchali a obdivovali zahraniční kapelu z Walesu *Manic Street Preachers*. V srcích jim zakořenily texty ze dvou písniček. V jedné písni zazněl text *Useless Generation* (Zbytečná generace) a v druhé *Generation Demi Gods* (Generace polobohů). Spojením těchto dvou písní vznikl nový název kapely, který byl *Useless Demi Gods* (Zbyteční polobozi). Závěrečné znění ale bylo stejně pozměněné. Přišli na to, že stávající název je poněkud namyšlený, nevhodný pro českou kapelu, která zpívá česky, a proto zvolili zkratku tohoto názvu. Z počátečních písmen sestavili jméno kapely *UDG* s myšlenkou, aby si každý pod tím představil, co se mu líbí.

V tu chvíli dostali nabídku na jejich vůbec první koncert v životě, který se měl uskutečnit v klubu *Kladívko* v Ústí nad Labem. Kapela byla z této zprávy nadšená, ale úsměv jim spadl, neboť neměli nic nazkoušeného. Začali tedy mnohem více zkoušet, skládat písničky, ale koncert se neúprosně blížil. S úžasem ve svých tvářích zjistili, že na jejich koncert vůbec dorazili lidé, a proto ještě před koncertem na místní toaletě domlouvali, co kde bude kdo hrát, kde zpívat a co za písničky představí. Petr sepsal seznam písniček a vůbec první písnička kapely *UDG* se jmenovala *H2O*, neboli *Voda*.

První zkušebna však nebyla v Domově dětí a mládeže, ale byla u rodičů Petra a Pavla ve sklepě rodinného domu. Rodiče chtěli začínající kapelu nějakým způsobem podpořit, tudíž tohle byla správná volba. S prvním úderem do bicích se však tento názor změnil a kapela se tak musela stěhovat do činžovního domu svých známých. Zde byl volný prostor ve sklepě. Za celou dobu své existence vystřídala kapela *UDG* již osm zkušeben, mezi něž patří místnosti v rozbořených továrnách nebo ve starém atomovém krytu. V současné době nevyužívají žádnou zkušebnu, kterou by měli nastálo. Zkoušení řeší pronajímáním placených zkušeben v Praze a pravidelným soustředěním, které se koná alespoň třikrát ročně v Doubici u Děčína. Jelikož kapela zkušebnu nemá, tak nechávají vybavení v dodávce, kterou má placený řidič pod dohledem a v bezpečí.

Po pár měsících od svého založení přichází do kapely kytaristé *Jiří Brokl* a *Michal Čech*. V roce 1999 však z kapely odešel *Pavel Vrzák*, který začal studium na

Vojenské akademii v Brně, a *Jiří Brokl*. Na místo basové kytary nastoupil *Karel Opatrný*. V téže roce přišel do kapely saxofonista *Adam Kupera*, který je i současným členem. Kapela přibrala dalšího člena a tím byl klávesista *Michal Jelínek*. Ten však u takovéto hudby moc dlouho nevydržel a odešel. Kapela se tedy ustálila do podoby *Petr Vrzák* (zpěv), *Tomáš Staněk* (bicí), *Adam Kupera* (saxofon), *Michal Čech* (kyrata) a *Karel Opatrný* (basová kyrata).

V roce 2001 se jim podařilo natočit jejich vůbec první demo nahrávku ve studiu *Kristýna*, která čítala třináct písniček, a jmenovala *Štěkot do boudy*.

Další demo nahrávku nesoucí název *Obsazeno místenkou* s počtem deseti skladeb, v roce 2003 ve studiu *Hostivař*. Z kapely odchází *Karel Opatrný* a nahrazuje ho staronový a základající člen *Pavel Vrzák*. Společně s ním přichází na pozici kytaristy *Bohouš Němeček*. V téže roce odjel Tomáš do Paříže za svou přítelkyní, a protože se věnoval francouzštině na Karlově Univerzitě v Praze, tak neměl problémy s tím, aby se domluvil. Podařilo se mu zařídit koncertní miniturné po Paříži, a proto mohla celá kapela tam odjet koncertovat. Do jednoho z klubů zavítalo více jak dvě stě lidí, což znamenalo velký úspěch. V Paříži se setkali s *Guillaumem Kondrackiem*, který jim nazpíval několik francouzských textů do jejich demo nahrávek.

Kapela UDG se zúčastnila několika lokálních soutěží, ale vytyčila si jednu metu. V květnu 2004 se přihlásila do soutěže *Coca – Cola PopStar*. Tato soutěž patřila mezi největší v celé České republice a jednalo se o prestižní záležitost. Díky rozhodnutí odborné poroty kapela vyhrála a to byla zásadní věc, která je mohla vůbec potkat. Vítězství obsahovalo podepsání smlouvy s hudebním vydavatelstvím *Sony BMG*. Smlouva měla platnost pěti let, vztahovala se na nahrání tří CD a finanční prostředky.

Po tak velkém úspěchu přišel vzestup celé kapely. Velkou část peněz využili na zaplacení role předskokana již slavné kapely *Kryštof*. Takovýto kapitál slouží k tomu, aby méně známá kapela mohla odehrát koncertní turné se slavnější kapelou, a proto toho využili i UDG. Turné čítalo bezmála patnáct velkých koncertů na velkých pódíích, kde mezi nimi vyčníval stadion v Ostravě. To znamenalo pro UDG velkou zkušenost v počtu návštěvníků.

Téhož roku vychází jejich první plnohodnotné CD s názvem *Ztraceni v inspiracích*, na kterém je třináct písní. Natáčelo se ve studiu *Sono* a producentem se

stal *Milan Cimfe*, který měl zkušenosti s kapelou *Kabát* a *Pražský výběr*. Jako hosté zde vystoupili *Richard Krajčo* (Kryštof) a *Matěj Homola* (Wohnout). Mezi třinácti písněmi jsou písně *Ruská raketa*, *Motýl*, *Zpěvy deště*, *Piloti*, *Zvědavá*, *Vůně* a *Hvězdář*. I v současné době znějí tyto písně na pódiu a jsou opravdu oblíbenými u fanoušků po dlouhých jedenáct let. Na píseň *Motýl* byl vytvořen první videoklip, který se odehrává na střeše panelového domu a stál, v té době, celkem velké peníze. Z tohoto alba byly ještě natočeny videoklipy na písně *Piloti* a *Hvězdář*. Právě *Hvězdář* se začal umisťovat na vrchních příčkách různých hudebních hitparád a dostal kapelu do podvědomí všech posluchačů. Tato píseň je i dnes vyžadována na koncertech a je hrána na konci celého vystoupení.

Roku 2006 nastaly větší personální změny. Z kapely odešel kytarista *Michal Čech* po domluvě všech členů. Hlavním důvodem byl incident na jednom z festivalů. Přímo při koncertě si sundal svoji kytaru z ramene a začal rozbíjet ostatní nástroje kolem sebe, které byly na pódiu. Svoji kytaru poté odhodil mezi tancující fanoušky, což mohlo způsobit nedozírné následky. Naštěstí se nikomu nic nestalo, ale díky tomuto skutku *Michal Čech* odešel. Kapela potřebovala nutně nějakou náhradu a vzpomněla si na jednoho nadějného muzikanta. Potíž byla v tom, že se jednalo o muzikanta v Paříži, který jim zpíval francouzské texty na jejich demo nahrávce. Členové se s ním spojili, oznámili mu tuto zprávu a navrhli, jestli by se nechtěl přestěhovat do Prahy, zanechat v Paříži přítelkyni a rodinu, a hrát v kapele UDG. Odpověď byla jasná, protože ihned souhlasil, jen měl jednu podmínku. Potřeboval zařídit zakončení studia na ČVUT v Praze. Dalším členem se tedy stává francouzský kytarista *Guillaume Kondracki*.

Počátkem roku 2007 vyšlo již druhé plnohodnotné CD s názvem *Bud' a Nebe*, které bylo opět natáčené ve studiu *Sono* pod producentskou taktovkou *Milana Cimfa*. Ten se podílel i na předešlém CD *Ztraceni v inspiracích*. *Bud' a Nebe* se stala titulní písní a názvem celého alba. V této písni vystoupila jako host *Iva Frühlingová*, tehdejší přítelkyně Pavla Vrzáka. Mezi klasický počet třinácti písní patřily songy *Bud' a Nebe*, *Chimér a Kiss*, *Předměstí a Kurtizána*, které jsou součástí současného koncertního repertoáru. Píseň *Chiméra a Kiss* je také zvláštní tím, že druhá sloka je nazpívána pozpátku. Písně *Předměstí* a *Kurtizána* se staly rádiovými hity hudebních hitparád. Přední obal alba *Bud' a Nebe* je vytvořen formou koláže fotografií z velké tovární budovy, kde měla kapela zkušebnu.

Právě píseň *Kurtizána* získávala jeden úspěch za druhým. V roce 2007 získala 3.místo v kategorii *Píseň roku* v hudební anketě *Žebřík*. Videoklip s touto písní získal v této anketě 2.místo v kategorii *Klip roku*. Velký úspěch zaznamenal v hudebním pořadu *TV Nova*, který se jmenoval *ESO*.

Tímto počinem se stávají UDG jednou z nejtalentovanějších mladých kapel v Čechách. Oblíbenost byla stvrzena i na koncertech, které se konaly k novému CD, neboť byly hojně navštěvované. Podařilo se vyprodat několik klubů, hudebních sálů, dokonce i známý *Lucerna music bar* a klub *Retro Music Hall* s možnou návštěvností 1200 lidí.

Další CD na sebe nenechalo dlouho čekat, proto v roce 2009 vychází album s názvem *Autoportrét*, které bylo natočeno v *BC studiu a COX*. Obsahovalo čtrnáct písní jako *Kdy zas blíž*, *Duše slečny Mai*, *Beduín*, *Nad Letnou* a *Éterická*. Toto album se stalo populární jak u fanoušků, tak i u hudebních kritiků. Není proto divu, že úspěch musel přijít. Opět se účastnili hudební ankety *Žebřík*, kde získali prestižní 1.místo v kategorii *Skupina roku* a 1.místo s videoklipem *Éterická* v kategorii *Videoklip roku*. Píseň se dostává do pravidelného koloběhu rádia *Evropa 2*.

Jak snadno přišel do kapely UDG francouzský kytarista *Guillaume Kondracki*, tak také snadno odešel. Oznamil členům, že hraní jej už nenaplňuje, nebaví a chtěl by skončit. Píše se rok 2010 a do kapely přichází nový kytarista *Tomáš Vohradský*. Podoba uskupení je úplná a odpovídá dnešní podobě: *Petr Vrzák* (zpěv), *Adam Kupera* (zpěv, saxofon), *Pavel Vrzák* (basová kytara), *Tomáš Staněk* (bicí), *Bouhouš Němeček* (kytara) a *Tomáš Vohradský* (kytara).

Rok 2011 se nese v jiném duchu, než tomu bývalo doposud. Kapela UDG se rozhodla pro natočení svého vlastního dokumentu o svých koncertech. Byl uskutečněn koncert v cirkusovém stanu a k tomu bylo natočeno DVD s názvem *Cirkus Live!*. Tento koncert byl obohacen o cirkusové oblečení, které měl každý člen na sobě. Na toto představení dorazilo 3000 lidí.

Zatím poslední CD bylo nahráno ve studiu *Supraphon* v roce 2012 s počtem jedenácti písní, mezi které patří *Sám spát*, *Vzdálení*, *Nejednou*, *V atmosférách* a *Pádové otázky*. Z písní *Vzdálení* a *Pádové otázky* byly vytvořeny videoklipy. Kapela se znovu

nominovala do hudebních cen v anketě *Žebřík*. Umístila se na 3.místě v kategorii *Skupina roku* a zároveň také na 1.místě v kategorii *Album roku*.

V současné době plánují další CD, aby si udrželi dvouletý časový rozestup mezi nově natočenými písněmi. Každý rok se snaží odehrát jarní a podzimní turné. V roce 2015 hrají společně s *Xindlem X*. Toto turné je hojně navštěvované a důkazem toho je přidání dalšího koncertu v *Lucerně Music Baru*, protože ten první byl vyprodán.

UDG koncertovali několikrát na Slovensku. Na tyto koncerty mají zajímavé vzpomínky. Psal se rok 2010 a UDG získávají stále větší oblibu po celé České republice. Na poslední chvíli byl zařízen koncert v Bratislavě ve velkém sále pro 2000 lidí. Vylepilo se 250 plakátů po celé Bratislavě, což mělo znamenat příval posluchačů. Opak byl však pravdou. UDG přijeli do Bratislavy, jim pořadatel oznámil, že v předprodeji si koupilo lístek sedm lidí. Ti lidé opravdu přišli, UDG s nimi popili na baru, dali jim svá CD zdarma a jeli zpátky do České republiky. Po této zkušenosti měli odehrát festival na jihu Slovenska. UDG přijeli, vybalili své věci na podiu, nazvučili a nestačili se divit tomu, co slyší. Moderátor celé akce začal mluvit maďarsky k davu čítající 5 000 lidí. Po jeho proslovu se v publiku začali všichni smát a nikdo z UDG nechápal, kde se to vlastně ocitli. Koncert se povedl a až po něm zjistili, že místo na jižním Slovensku, hráli na severní části Maďarska.

3.5 Mandrage

Historie kapely *Mandrage* se začala psát v Plzni roku 2001 na oslavě čtyřicátých narozenin *Miroslava Starého*. Ten měl v tu dobu kapelu s názvem *Mediterranean* prezentující kubánskou a španělskou lidovou hudbu, zde hrál se svým kamarádem *Vlastimilem Vordou*. Oba tito pánové měli syny pomalu kráčeující v jejich muzikantských stopách. *Vít Starý* (kytara) byl spíše samoukem a se základy hry na kytaru se seznámil od svého otce. *Matyáš Vorda* (bicí) chodil dva roky na soukromé hodiny k bubeníkovi *Ivanu Audesovi* a zde se naučil hrát své první rytmy na tento nástroj.

Oba otcové dostali nápad, že jejich synové by mohli vystoupit na této oslavě narozenin jako překvapení. Naučili je písničku *Wonderwall* od britské skupiny *Oasis*. Na oslavě již bylo všechno přichystané a chlapce uvedl zpěvák *Zdeněk Žorna*

z *Mediterraneanu* jako *Mandrage*. Od tohoto prvního vystoupení chlapci zakládají kapelu. Matyášovi bylo 11 let a Vítkovi 12 let.

Sama kapela uvedla několik významů slova *Mandrage*. Po nějaké době se i sami začali zajímat o to, co tento název vlastně může znamenat. *Zdeněk Žorna* vše vysvětlil, protože toto slovo pochází z ruského zábavného pořadu *Gorodok*, který byl podobný jako *Tele Tele*. Zde se ptali moderátoři na nová slova z ruštiny a zjistili, že existuje slovo *mandrage* znamenající něco, na co si člověk nemůže vzpomenout, a proto vysloví právě takové slovo.

Zhruba po půl roce požádali svého kamaráda *Petra Vacka*, aby spolu s nimi hrál v jejich novém projektu na akordeon a klávesy. Tomu se tento nápad zamlouval a sestava dvou členů se rozrostla na počet tří.

První jejich zkušebna byla u jejich otců v kapele *Mediterranean*. Zde si Matyáš sestavil své první bicí z částí, které se nacházely všude po místnosti. Vítek se snažil psát texty písní a Matyáš s Petrem se podíleli hlavně na hudbě jako takové. První písnička, kterou vůbec složili, byla *Obloha*. Tuto zkušebnu používají do dnes.

V roce 2003 odchází z kapely *Petr Vacek*. Chtěl se spíše věnovat akordeonu a na kapelu jako takovou už neměl čas a potřebnou energii. Toto období bylo velice hektické, protože Vítek s Matyášem nevěděli, zda jejich sen bude dále pokračovat.

Zúčastnili se v Plzni hudební soutěže *Múza*, kde neuspěli. Matyáš však obdržel ocenění za nejlepšího a nejmladšího bubeníka celého večera. Tentýž večer se seznámili s baskytaristou *Michalem Faitlem* a *Josefem Bolanem*. Michal působil ve skupině *Pornocowboys*. Po vzájemné domluvě se shodli na tom, že potřebují basovou kytaru, a Michal s tím souhlasil. Stává se tedy dalším členem a vyplňuje tak místo po Petrovi. Josef byl kytaristou skupiny *Velvet Ecstasy*, se kterým se domluvili ohledně hostování na jednom koncertě.

Josef společně s nimi vystoupil na vánočním koncertě v Plzni v *Divadle Dialog* ke konci roku 2003 a od roku 2004 nepůsobil jako host, ale jako právoplatný člen. Pozoruhodné na tom byl ten fakt, že Josef byl o čtrnáct let starší než Matyáš a Vítek. Michalovi bylo již 18 let. Na koncerty je tak už nemuseli odvážet rodiče, poněvadž řídil Michal.

Díky právě Josefovi získali mnoho kontaktů na různé kluby a dostávali tak více prostoru účinkovat i mimo Plzeň. Měli dost písni a Josef jim domluvil natočení jejich prvního demo CD s názvem *Říkala, že jí trápí cosi* vydané v roce 2005. Obsahovalo devět písni, každý přispěl částkou peněz, vydali jej tedy na vlastní náklady a slavnostně pokřtili v *Divadle pod lampou*.

Matyášovo tetu procovala v hudebním vydavatelství *Universal Music* jako designérka obalů na nová CD. Odnesla jejich nahrávky vydavatelům s tím, aby si je poslechli, jestli by neměli zájem. *Universal Music* shánělo nějakou mladou, energickou chlapeckou kapelu, která bude podobná německé skupině *Tokio Hotel*. Nahrávky se jim zamlouvaly, a proto v roce 2005 nabídli Mandrage smlouvu na vydání 5 CD.

Universal Music obsadilo do role producenta *Martina Ledvinu*, který měl pracovat na nových nahrávkách Mandrage. Všichni členové docházeli na hodiny zpěvu, koupili si nové nástroje a více zkoušeli. Výsledk byl, že v roce 2007 vydávají vůbec své první velké CD s provokujícím názvem *Přišli jsme si pro Vaše děti*. Tento název si vymyslela kapela sama a bylo to na popud veřejnosti, která se na ně dívala jako na dětskou kapelu hrající pro děti. Mezi jedenácti písněmi byl i *Punk Rock Song* a *Kapky proti slzám*, na něž byly natočené videoklipy.

Součástí vydání nových písni bylo první velké turné se slovenskou skupinou *Peha* a *Ready Kirken* čítající patnáct koncertů. Turné však zpočátku nebylo úplně jisté, protože Mandrage museli odehrát první vystoupení, na kterém se *Peha* měla rozmyslet, jestli takovou kapelu chtějí na všech dalších koncertech. Nakonec se rozhodli, že budou součástí tohoto putování.

Další turné na sebe nenechalo dlouho čekat a v roce 2008 absolvovali řadu vystoupení se slavnou kapelou *Wanastovi Vjegy* po celé České republice.

Rok 2009 se stal pro celou kapelu rokem přelomovým. Na podzim vydávají v řadě již druhé studiové CD s názvem *Hledá se žena* pojmenované po písni na něm uvedeně. Mezi jedenácti byla ještě píseň *Už mě víckrát neuvidíš*. Právě *Hledá se žena* se stala největším hitem a umístovala se po několik měsíců na vrchních příčkách všech žebříčků rádií a televizí v České republice. Přitom její vznik byl spíše náhodný. Jednoho dne ve zkušebně Josef řekl Vítkovi, ať zahraje tři nejhloupější akordy, které ho zrovna v hlavě napadnou. Josef pak napsal text a světlo světa spatřila píseň, jež hudba

vydláždila Mandrage cestu ke slávě. Píseň ještě musela projít cenzurou, protože text byl: *Hledá se žena, žádná kráva*. Takovou píseň by žádné rádio nehrálo. V *Cenách Óčka* dosáhli na vítězství v kategorii *Kapela roku*.

Na tomto CD se již hudebně podílel klávesista *František Bořík*, který se však stává právoplatným členem pro veřejnost až v roce 2013. Po dobu čtyř let působil pro publikum jako host a až na vyžádání posluchačů se začal objevovat jako další tvář kapely. Dříve nechtěl být mediálně s ničím takovým spojovaný, proto není v žádných videoklipech a na fotografiích.

Téhož roku vystoupili v soutěži krásy žen v televizi ČT1. Pořadatelé požadovali, aby kapela hrála na playback, protože pro živé vystoupení neměli potřebné zvukové vybavení. Tento požadavek odmítali, jenže v televizi vystoupit chtěli kvůli další publicitě. Proto se členové prohodili za svými nástroji. *Matyáš* (bicí) zpíval, *Michal* (baskytara) hrál na basovou kytaru, *Josef* (kytara) zase na kytaru a *Vítek* (zpěvák) usedl za bicí. Valná většina lidí v sále nic nepoznala, ale hudební kritici napsali o tomto skutku mnoho článků. Tím se o Mandrage začalo mluvit i mezi širší částí publika.

S příchodem roku 2010 přišlo i jejich první vlastní turné nazvané *Hledá se žena Tour*. Toto turné bylo zvláštní tím, že jejich kapela postavila na této písni. Hlavním cílem bylo nalézt vysněnou ženu. Na každém koncertě se ženy fotily u fotografa, který fotografie vkládal na internetové stránky. Na nich mohli ostatní lidé hlasovat o nejkrásnější ženě. Taková věc se setkala s velkým úspěchem a do hlasování se zapojilo 100 000 lidí. Výherkyně mohla poté strávit celý víkend s kapelou, což pro ni byl životní okamžik.

Rok 2011 byl narozeninový, neboť uběhlo právě 10 let od založení kapely. Proto se členové rozhodli, že vydají CD s novou tváří a nazvou jej *Moje krevní skupina*. Písní zde bylo jedenáct a mezi nimi *Šrouby a Matice*, *Mechanik* a *Františkovy Lázně*, které se staly hity rádií v celé České republice. Na všechny tři byly natočeny videoklipy. K tomuto výročí a novému CD uspořádali podzimní turné *Tour 10 let Mandrage*. To se konalo v České republice, na Slovensku a díky výměnným koncertům s anglickou kapelou *The First*, se dostali do Německa a Anglie.

Na jaře roku 2012 hrají další turné s názvem *Moje krevní skupina*. Koncerty byly masivně navštěvovány lidmi a často vyprodané. Jejich písně se staly opravdovými hity a

to přineslo i několik úspěchů. Mezi hlavní patří ocenění v *Akademii populární hudby Anděl* za 1.místo v kategorii *Kapela roku* a 2.místo v kategorii *Skladba roku*. V anketě *Žebřík* získali 1.místo v kategorii *Skladba roku* a 2.místo v kategorii *Kapela roku*. V hudebních *Cenách Óčka* obsadili 2.místo v kategorii *Kapela roku*. Tyto úspěchy vynesly Mandrage mezi nejslavnější současné kapely.

Kapela věděla, že je na vrcholu a nechtěla jejich slávu nechat uhasínat. Proto na podzim roku 2013 vychází jejich zatím poslední CD s názvem *Siluety*. Od všech předešlých se však liší tím, že je jiné a dospělé. Hudební kritici jej hodnotili velice kladně. CD obsahuje deset nahrávek a nejznámější je *Na dlani, Tanči, dokud můžeš* a *Siluety*. Všechny tři byly převedeny do podoby videoklipů.

Obraz Mandrage se v poslední době úplně změnil, protože ke všemu přistupovali zodpovědněji. Předtím často hráli vystoupení v podnapilém stavu, chodili do televizních pořadů s dávkou alkoholu v krvi. Proto na jaře roku 2014 zahájili turné s názvem *Střízlivé turné*.

V současné době si připravili několik koncertů pod názvem *Divadelní Tour Mandrage O (D) Začátku*. Jedná se o patnáct vystoupení v různých městech a konané v divadelních sálech. Kapela nechtěla hrát jen akustické turné, protože to v dnešní době hraje mnoho dalších kapel. Rozhodli se pro divadelní prostředí. Své písně přearanžovali, aby mohly být doplněné o smyčcové a dechové nástroje. Samotný koncert pak má posluchačům vyprávět o celém životě kapely, protože jsou představeny všechny písně tak, jak se pomalu rodily. Celý koncert začíná písní *Wonderwall* od kapely *Oasis*, kdy hraje jen Matyáš a Vítek přesně tak, jak v roce 2001 spolu začínali. První koncert se pořádal v rodném městě v Plzni v divadle *Alfa*. To má kapacitu 250 lidí. Během pouhých tří hodin se však stalo beznadějně vyprodané, a proto na ten samý den byl dán ten identický koncert v tom samém divadle.

4 Výzkum

4.1 Cíl práce a hypotézy

Cíl práce

Cílem diplomové práce bylo zjistit u pedagogů s aprobací Hudební výchova, kteří vyučují na ZŠ Jihočeského kraje, jejich zájem o českou poprockovou hudbu, její začlenění do předmětu Hudební výchova na ZŠ a jejich historické znalosti o vlivu KSČ na českou populární hudbu před rokem 1989.

Hypotézy

Na základě daného cíle diplomové práce, vlastního šetření a studia literatury jsem stanovil následující pracovní hypotézy.

Hypotéza č. 1: Většina pedagogů předmětu Hudební výchova na ZŠ Jihočeského kraje nepracuje s poprockovou hudbou při hodinách hudební výchovy.

Hypotéza č. 2: Většina pedagogů předmětu Hudební výchova na ZŠ Jihočeského kraje má dobré informace o vlivu KSČ na českou populární hudbu před rokem 1989.

4.2 Metoda a technika sběru dat

Výzkumná část diplomové práce se zabývá vyhodnocením sběru dat pomocí standardizovaného anonymního dotazníku, který obsahoval 20 otázek.

V práci jsem využil metodu kvantitativního výzkumu. Sběr dat byl prováděn metodou dotazování technikou anonymního standardizovaného dotazníku, který byl rozdán v období leden a únor 2015 učitelům předmětu Hudební výchova na ZŠ Jihočeského kraje.

První část dotazníku se týkala přímo respondentů, byla zaměřena na identifikační a osobní informace, jejich pedagogickou praxi v oboru, jejich vztah k hudbě (otázky č. 1-7). Druhá část dotazníku mapovala zájem, znalosti a schopnosti pedagogů v oblasti poprockové hudby (otázky č. 8-14). Třetí část dotazníku obsahovala

otázky, které se zaměřovaly na zmapování znalostí o vlivu KSČ na českou populární hudbu před rokem 1989 (otázky č. 15-20). Všechny otázky použité v dotazníku byly uzavřené.

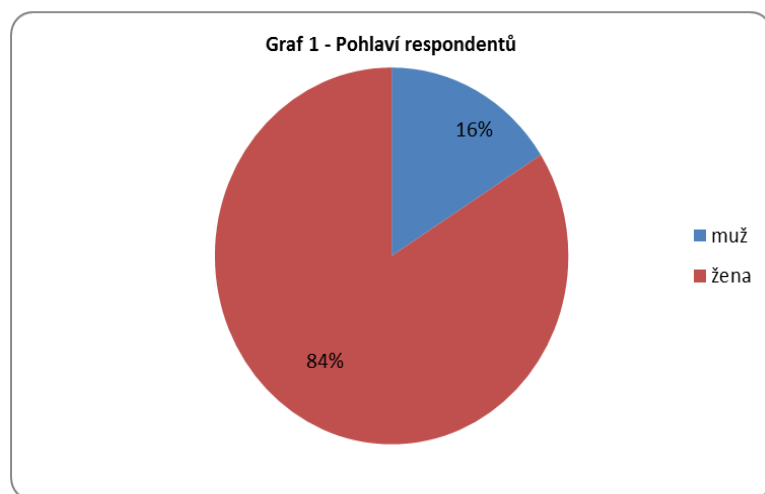
K potvrzení či vyvrácení hypotézy č. 1 sloužily otázky č. 8-14, k potvrzení či vyvrácení hypotézy č. 2 pak otázky č. 15-20.

Charakteristika výzkumného souboru

Výzkumný soubor tvořili učitelé hudební výchovy na ZŠ Jihočeského kraje. V lednu 2015 bylo na tyto ZŠ rozesláno celkem 90 dotazníků v tištěné či elektronické podobě. Sběr dat byl ukončen 28.2.2015. Vrátilo se 51 vyplněných dotazníků, z nichž jeden musel být vyřazen pro neúplné vyplnění. Návratnost tedy byla 55%.

4.3 Výsledky

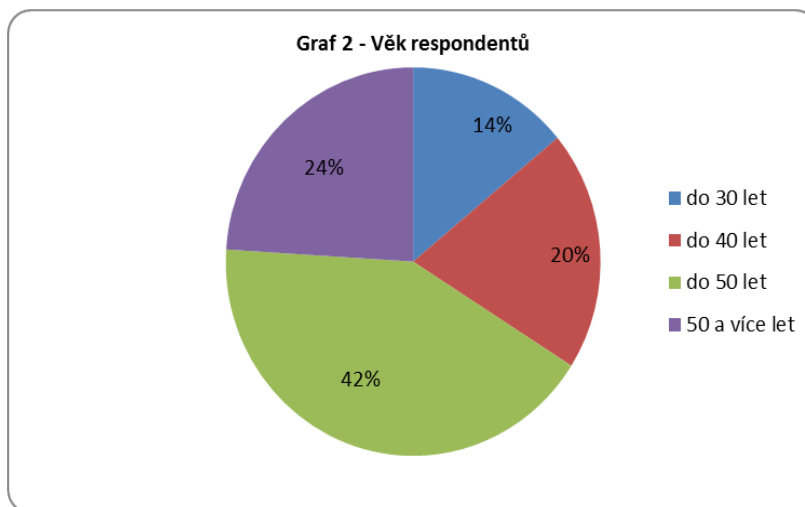
Graf 1: Pohlaví respondentů

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf 1 ukazuje rozložení respondentů podle pohlaví. Z celkového počtu 50 (100%) respondentů odevzdalo validní dotazník 8 mužů (16%) a 32 žen (64%).

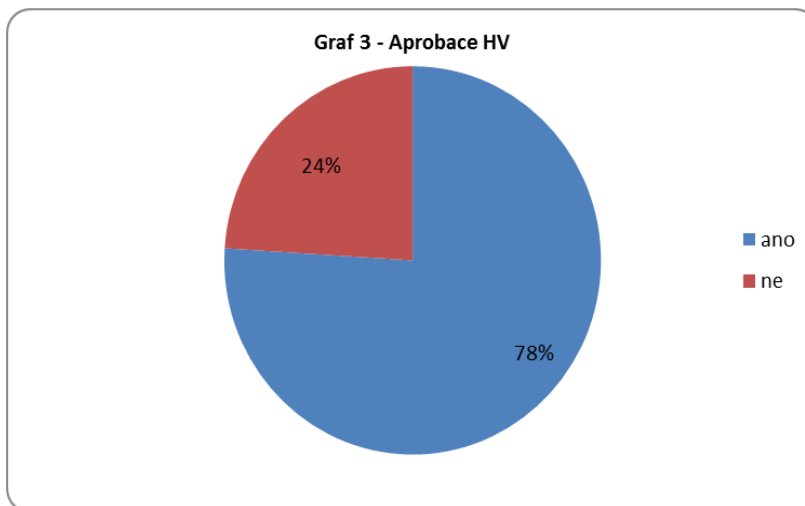
Graf 2: Věk respondentů

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf 2 ukazuje věkové rozložení respondentů. Z celkového počtu 50 (100%) respondentů bylo ve věku do 30 let 7 (14%) respondentů, ve věku do 40 let 10 (20%) respondentů, ve věku do 50 let 21 (42%) respondentů a ve věku 50 a více let 12 (24%) respondentů.

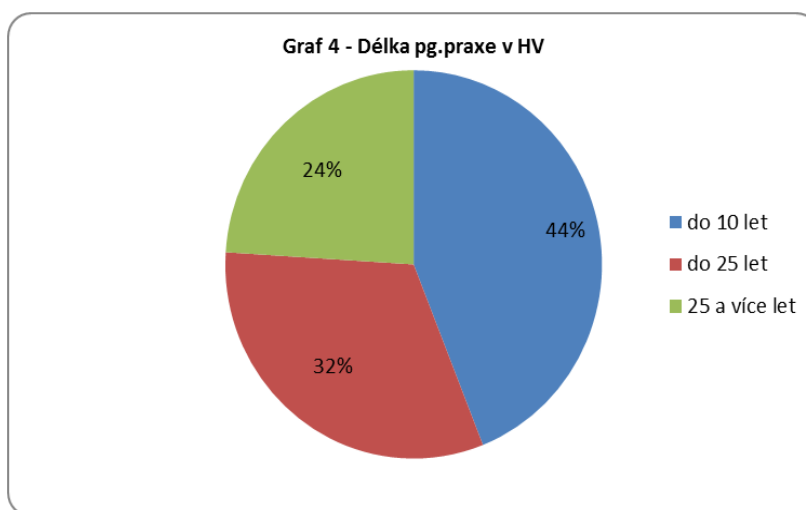
Graf 3: Aprobovanost respondentů

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf 3 ukazuje aprobovanou respondentů k výuce H na ZŠ. Z celkového počtu 50 (100%) respondentů uvedlo, že je aprobováno k výuce HV na ZŠ 38 (78%) respondentů a není aprobováno 12 (24%) respondentů.

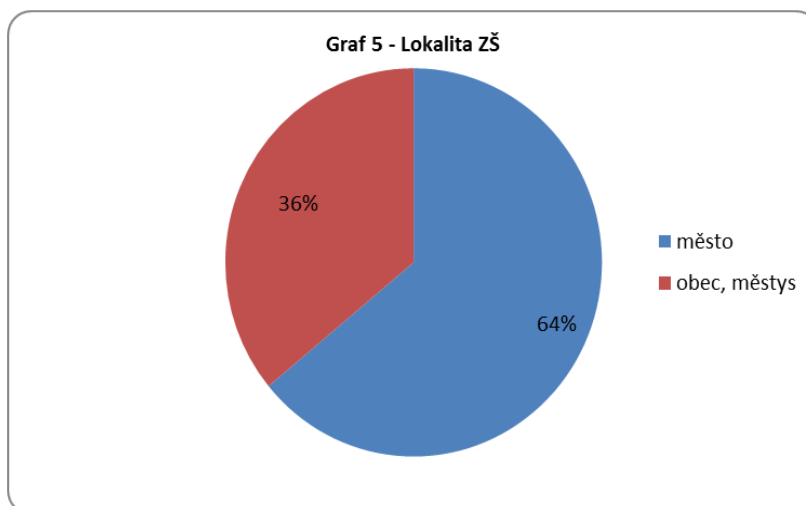
Graf 4: Délka pedagogické praxe výuky předmětu HV

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf 4 předkládá délku pedagogické praxe respondentů při výuce HV. Z celkového počtu 50 (100%) respondentů uvedlo, že hudební výchovu vyučuje v trvání do 10 let 22 (44%) respondentů, v trvání do 25 let 16 (32%) respondentů a v trvání 25 a více let 12 (24%) respondentů.

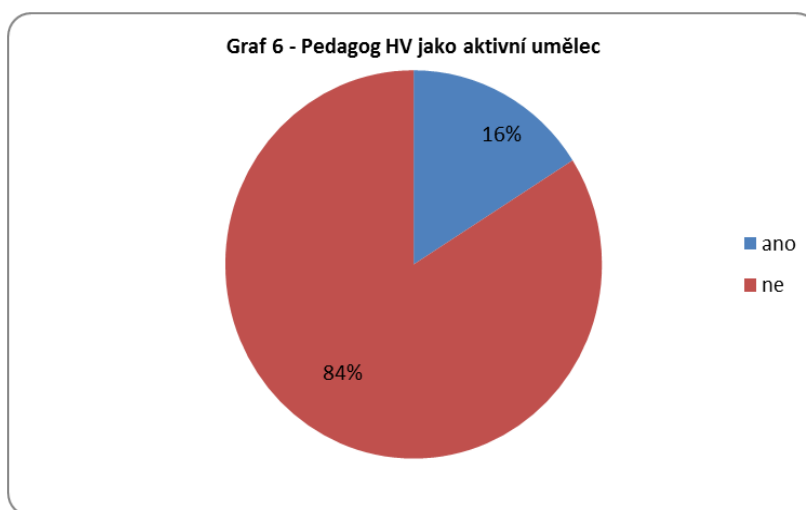
Graf 5: Lokalita ZŠ

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf 5 udává lokalitu ZŠ v Jihočeském kraji, v níž oslovení respondenti vyučují. Z celkového počtu 50 (100%) respondentů uvedlo jako lokalitu město 32 (64%) respondentů, obec/městys pak uvedlo 18 (36%) respondentů.

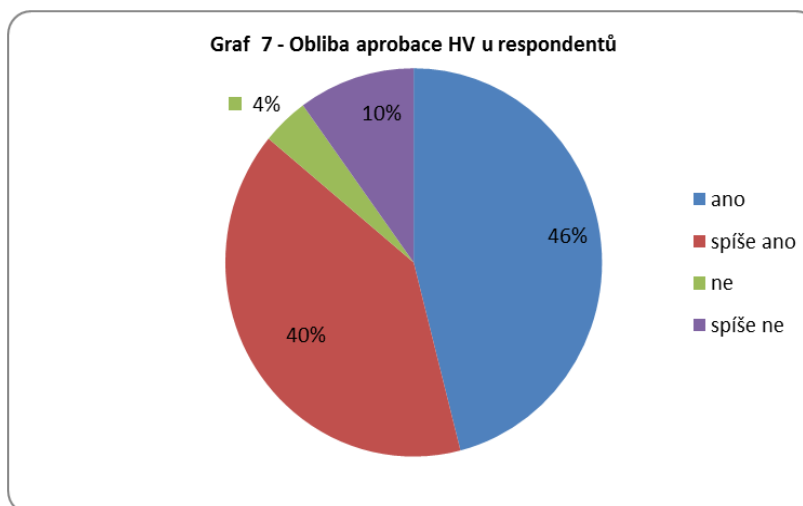
Graf 6: Působení pedagoga HV jako aktivního umělce

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf 6 předkládá statistiku působení pedagoga HV jako aktivního umělce. Z celkového počtu 50 (100%) respondentů uvedlo, že v současnosti nebo v minulosti působil jako aktivní umělec 8 (16%) respondentů, nikdy nebyl aktivním umělcem uvedlo 42 (84%) respondentů.

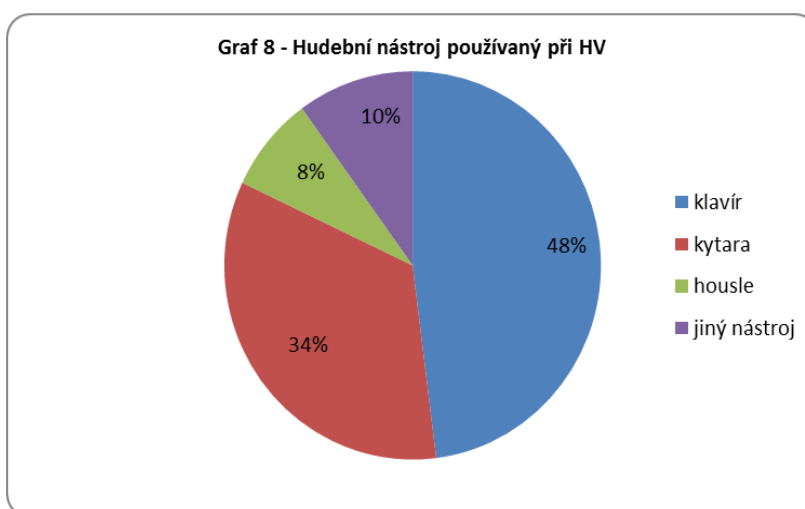
Graf 7: Obliba aprobace HV u respondentů

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf 7 předkládá oblíbenost aprobace HV u respondentů. Z celkového počtu 50 (100%) respondentů uvedlo, že HV je jejich oblíbenou aprobací 23 (46%) respondentů, spíše oblíbenou aprobací uvedlo 20 respondentů (40%), neoblíbenou aprobací uvedlo 2 (4%) respondentů a spíše neoblíbenou aprobací uvedlo 5 (10%) respondentů.

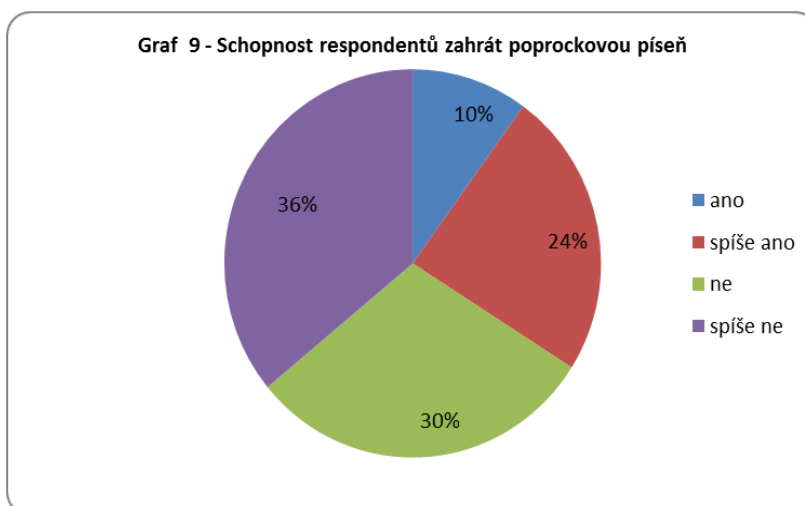
Graf 8: Hudební nástroj používaný při výuce HV

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf 8 předkládá statistiku nástrojů, které respondenti využívají při doprovodech ve výuce HV na ZŠ. Z celkového počtu 50 (100%) respondentů uvedlo jako tento nástroj klavír 24 (48%) respondentů, kytaru 17 (34%) respondentů, housle 4 (8%) respondentů a jiný nástroj 5 (10%) respondentů.

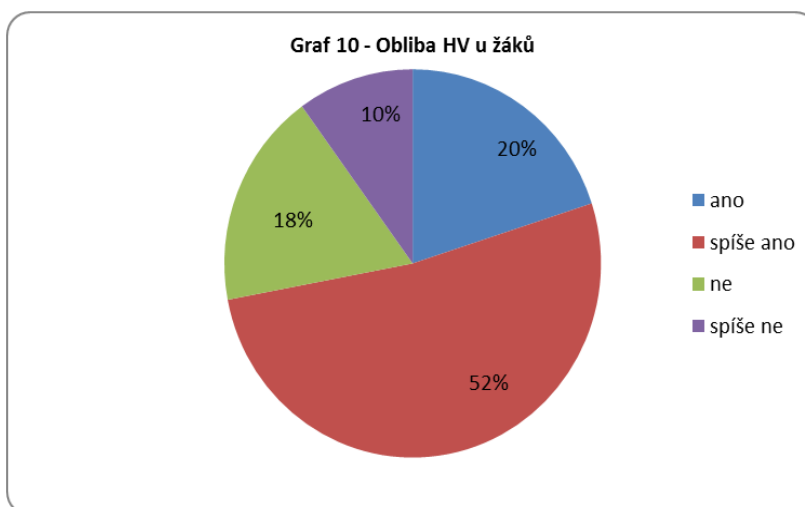
Graf 9: Schopnost respondentů zahrát poprockovou píseň

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf 9 předkládá názor respondentů na své schopnosti zahrát poprockovou píseň. Z celkového počtu 50 (100%) respondentů uvedlo, že tuto schopnost má 5 (10%) respondentů, spíše má uvedlo 12 (24%) respondentů, nemá uvedlo 15 (30%) respondentů a spíše nemá uvedlo 18 (36%) respondentů.

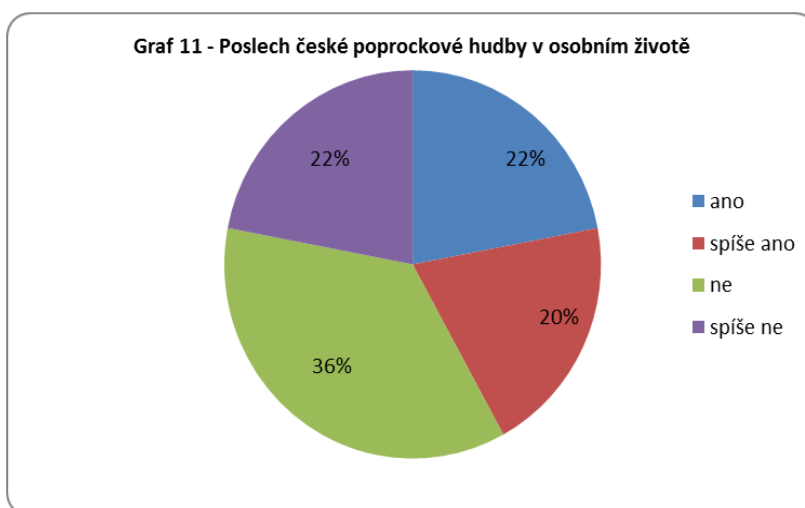
Graf 10: Názor respondentů, zda je HV oblíbeným předmětem jejich žáků

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf 10 předkládá názor respondentů na to, zda je předmět HV oblíbeným předmětem jejich žáků. Z celkového počtu 50 (100%) respondentů uvedlo, že si myslí, že ano 10 (20%) respondentů, spíše ano uvedlo 26 (52%) respondentů, není oblíbeným předmětem uvedlo 9 (18%) respondentů a spíše není oblíbeným předmětem uvedlo 5 (10%) respondentů.

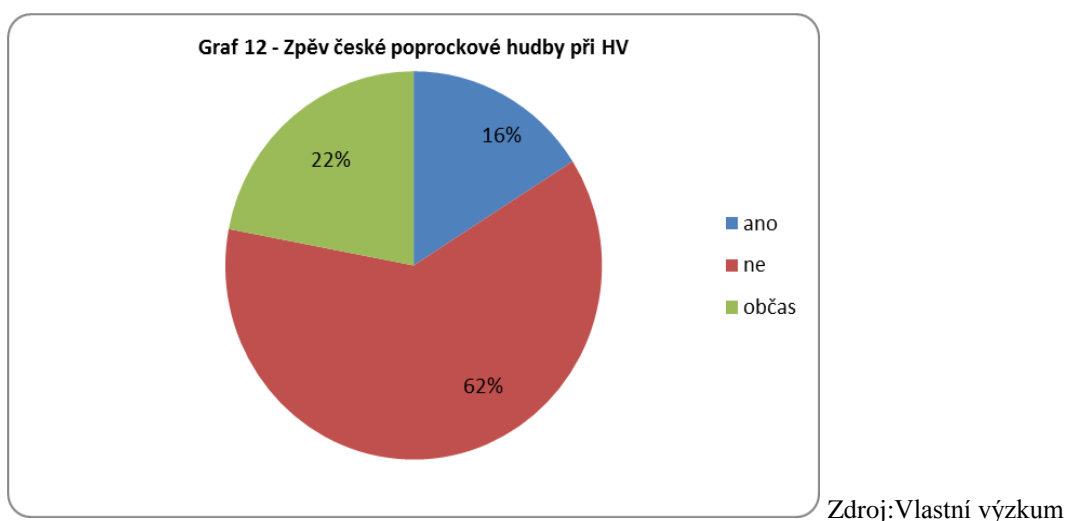
Graf 11: Poslech české poprockové hudby v osobním životě respondentů

Zdroj: Vlastní výzkum

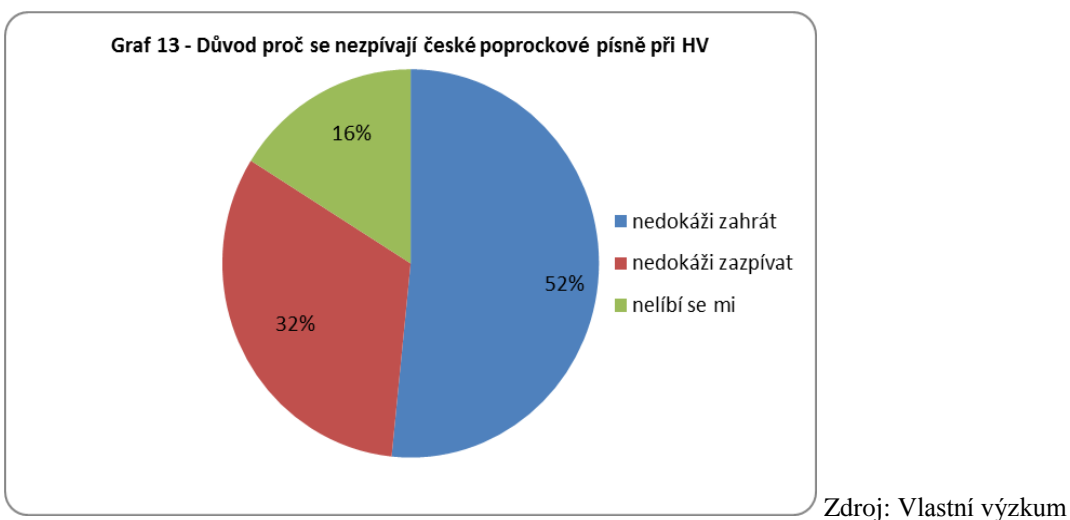
Graf 11 předkládá statistiku, zda respondenti poslouchají českou poprockovou hudbu v osobním životě. Z celkového počtu 50 (100%) respondentů uvedlo, že tuto hudbu poslouchá 11 (22%) respondentů, spíše ji poslouchá uvedlo 10 (20%) respondentů, neposlouchá ji 18 (36%) respondentů a spíše ji neposlouchá uvedlo 11 (22%) respondentů.

Graf 12: Zpěv české poprockové hudby při hodinách HV

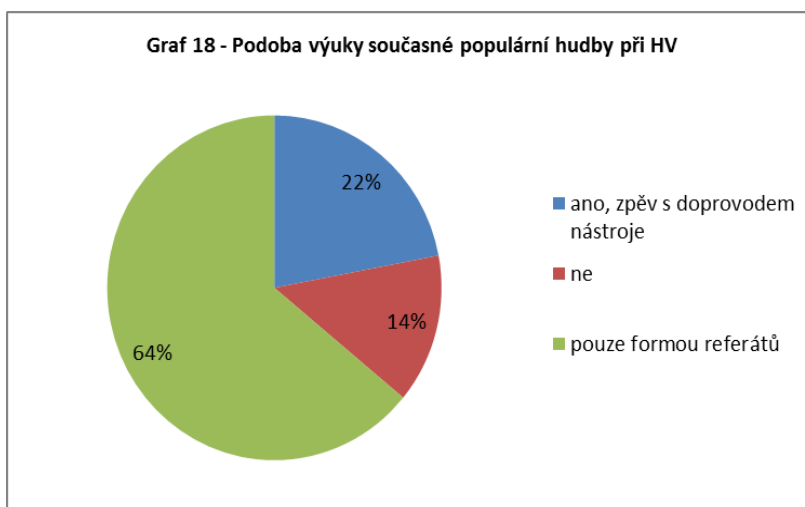
Graf 12 předkládá statistiku, zda respondenti zpívají se svými žáky české poprockové písně v hodinách HV. Z celkového počtu 50 (100%) respondentů uvedlo, že tyto písně zpívá 8 (16%) respondentů, nezpívá je 31 (62%) respondentů a občas je zpívá 11 (22%) respondentů.

Graf 13: Důvod, proč se nezpívají české poprockové písně při hodinách HV

Graf 13 předkládá statistiku důvodů, proč se při hodinách HV na ZŠ nezpívají české poprockové písně. Na tuto otázku odpovídali pouze ti, kteří v otázce č. 12 dotazníku odpověděli, že české poprockové písně při hodinách HV se svými žáky nezpívají. Z celkového počtu 31 (100%) respondentů uvedlo, že tyto písně nezpívá z důvodu, že je nedokáže zahrát 16 (52%) respondentů, že je nedokáže zazpívat 10 (32%) respondentů, z důvodu, že se jim nelíbí 5 (16%) respondentů.

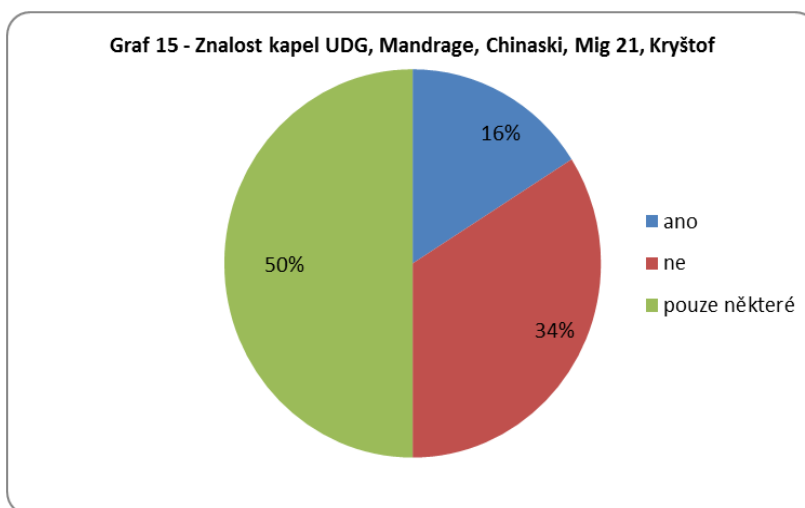
Graf 14: Podoba výuky současné populární hudby na ZŠ

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf 14 podává přehled, jakou podobu má výuka současné populární hudby v hodinách HV na ZŠ. Z celkového počtu 50 (100%) respondentů uvedlo, že současnou populární hudbu vyučuje a zpívá písně s doprovodem 11 (22%) respondentů, populární hudbu nevyučuje 7 (14%) respondentů a pouze formou referátů ji vyučuje 32 (64%) respondentů.

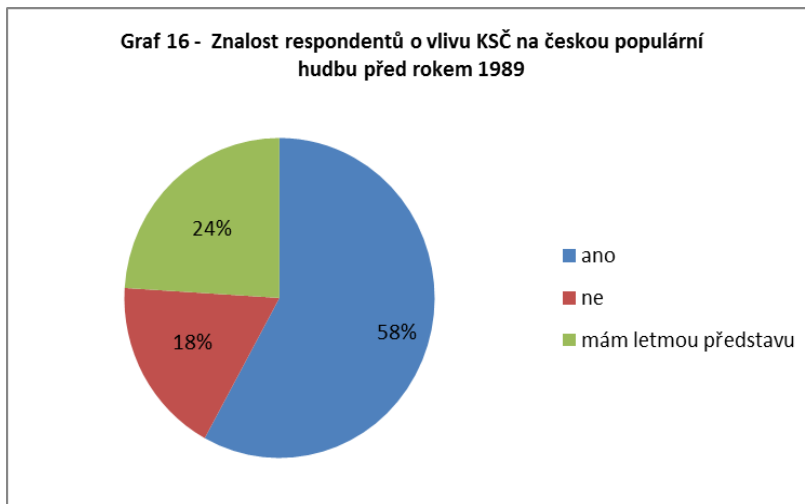
Graf 15: Znalost respondentů současných českých kapel poprockové hudby

Zdroj: Vlastní výzkum

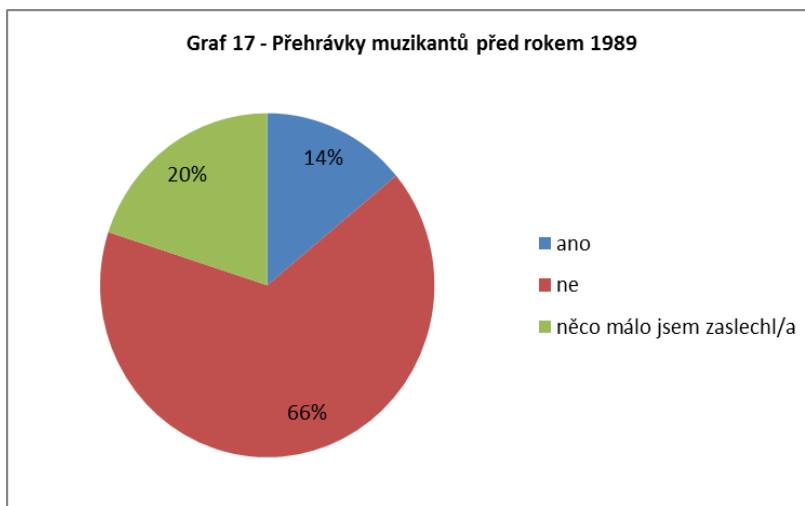
Graf 15 podává přehled, zda respondenti znají současné české poprockové kapely. Z celkového počtu 50 (100%) respondentů uvedlo, že kapely UDG, Mandrage, Chinaski, Mig 21 a Kryštof zná 8 (16%) respondentů, nezná je 17 (34%) respondentů a pouze některé zná 25 (50%) respondentů.

Graf 16: Znalost respondentů o vlivu KSČ na českou populární hudbu před rokem 1989

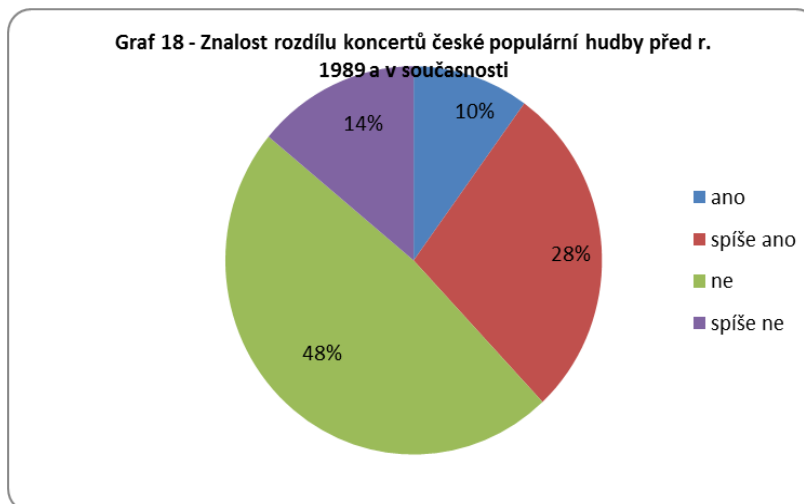
Graf 16 podává názor respondentů, zda znají vliv KSČ na českou populární hudbu před rokem 1989. Z celkového počtu 50 (100%) respondentů uvedlo, že tento vliv zná 29 (58%) respondentů, nezná jej 9 (18%) respondentů a má o něm jen letmou představu 12 (24%) respondentů.

Graf 17: Představa respondentů o tom, co byly tzv. přehrávky muzikantů před rokem 1989

Graf 17 podává názor respondentů, zda znají, co byly tzv. přehrávky muzikantů před rokem 1989. Z celkového počtu 50 (100%) respondentů uvedlo, že tuto skutečnost zná 7 (14%) respondentů, nezná ji 33 (66%) respondentů a něco málo zaslechl/a 10 (20%) respondentů.

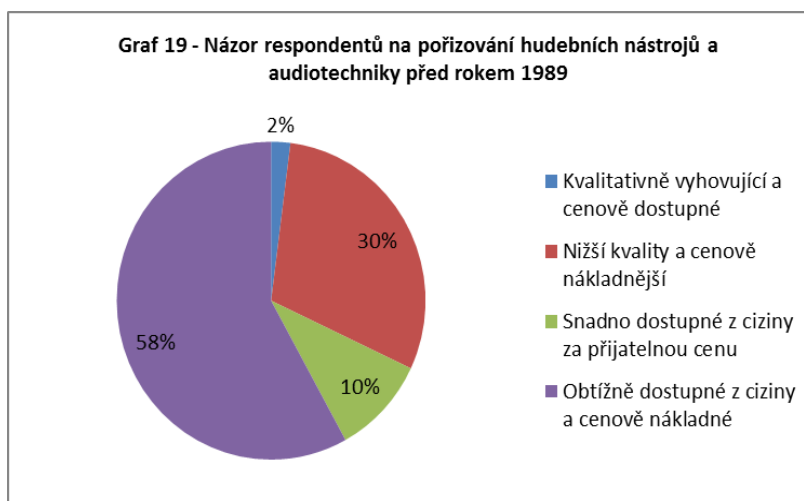
Graf 18: Představa respondentů o rozdílech koncertů české populární hudby před rokem 1989 a v současnosti

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf 18 podává názor respondentů na rozdíly mezi koncerty české populární hudby před rokem 1989 a v současnosti. Z celkového počtu 50 (100%) respondentů uvedlo, že tyto rozdíly zná 5 (10%) respondentů, spíše je zná (28%) respondentů, nezná je 24 (48%) respondentů a spíše je nezná 7 (14%) respondentů.

Graf 19 Názor respondentů na pořizování hudebních nástrojů a audiotechniky před rokem 1989

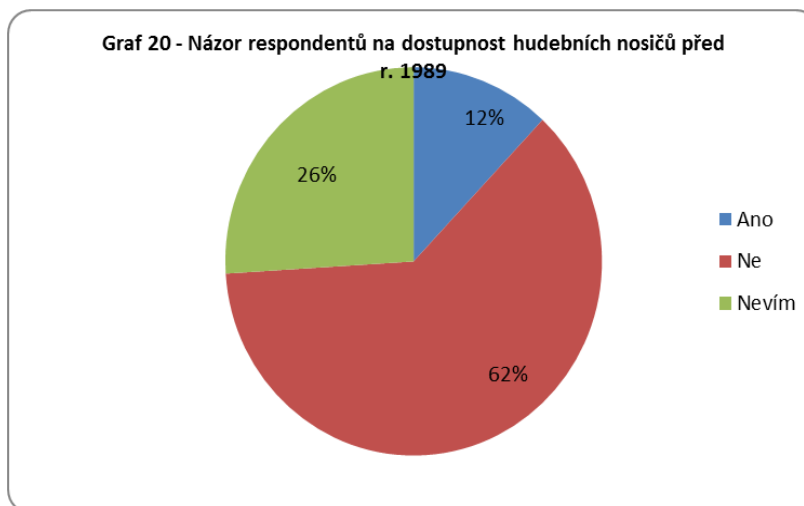

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf 19 podává názor respondentů na pořizování hudebních nástrojů a audiotechniky před rokem 1989. Názor, že před rokem 1989 zde byly nástroje

kvalitativně vyhovující a cenově dostupné má 1 (2%) respondent, že zde byly nástroje nižší kvality a cenově nákladnější má 15 (30%) respondentů, že se daly snadno pořídit z ciziny za přijatelnou cenu má 5 (10%) respondentů a že byly obtížně dostupné z ciziny a cenově nákladné má 29 (58%) respondentů.

Graf 20 Názor respondentů na dostupnost hudebních nosičů před rokem 1989

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf 20 podává názor respondentů na dostupnost hudebních nosičů před rokem 1989. Názor, že hudební nosiče byly dostupné má 6 (12%) respondentů, nebyly dostupné má 31 (62%) respondentů a tuto skutečnost neví 13 (26%) respondentů.

4.4 Diskuse

I.

Prvním cílem diplomové práce bylo zjistit u pedagogů vyučujících předmět HV na ZŠ Jihočeského kraje, zda pracují s poprockovou hudbou při hodinách hudební výchovy.

Stanovil jsem Hypotézu č. 1, že většina pedagogů předmětu Hudební výchova na ZŠ Jihočeského kraje nepracuje s poprockovou hudbou při hodinách hudební výchovy.

Otázky 8-14 v dotazníku, který byl předkládán pedagogů HV v Jihočeském kraji, zjišťovaly schopnosti respondentů potřebné k začlenění poprockové hudby do hodin hudební výchovy na ZŠ.

Z odpovědí na otázku č. 8 jsem zjistil, že většina učitelů hudební výchovy využívá při doprovodech v rámci hodin klavír 24 (48%), druhým nejčastějším nástrojem je kytara 17 (34%), jiný nástroj uvedlo 5 (10%) dotázaných a nejméně využívaným nástrojem jsou housle 4 dotazovaní (8%). Z uvedeného vyplývá, že klavír i kytara, popř. z jiných nástrojů keyboard, jsou vhodné k doprovodu poprockových písní a že tyto nástroje ovládá nejméně 82% respondentů.

Z odpovědí na otázku č. 9 zda jsou respondenti schopni své žáky naučit poprockovou píseň v rámci hodin hudební výchovy, bylo zjištěno, že nejvíce respondentů si myslí, že toho není schopno 18 (36%), spíše toho není schopno 15 (30%), spíše ji dovede naučit 12 (24%) a je si jisto, že ji dovede naučit pouze 5 (10%) respondentů. Z uvedených statistik vyplývá, že celých 66% pedagogů HV není schopno nebo si alespoň myslí, že spíše není schopno žáky naučit poprockovou píseň. Pokud má pedagog takovýto názor, dá se předpokládat, že se o danou skutečnost nebude ani pokoušet. Pouhých 34% pedagogů si je jisto, či spíše jisto, že by tyto schopnosti měli. Podíváme-li se na statistiku odpovědí na otázku č. 2, která se týkala věku respondentů, pak zjistíme, že většina dotazovaných (66%) bylo ve věku 40 a více let. Tito lidé zažili výuku hudební výchovy za doby socialismu, kdy poprocková hudba a vlastně jakákoliv populární hudba nebyla součástí hodin hudební výchovy a většina z nich i studovala za doby socialismu. Podíváme-li se na odpovědi na otázku č. 6 dotazníku, pak zjistíme, že aktivním umělcem mezi respondenty bylo pouhých 8 (16%) pedagogů. Podrobnou analýzou jsem zjistil, že z těchto 16% bylo pouhých 5% ve věku nad 40 let. Myslím si, že se změnám ve výuce přizpůsobí více mladší pedagogové a aktivní výkonní umělci než ti ostatní. Otázkou však také zůstává, zda k poprockové hudbě tito lidé mají kladný vztah v osobním životě (otázka č. 11), ze které vyplývá, že celých 58% respondentů neposlouchá či spíše neposlouchá poprockovou hudbu v osobním životě.

Z odpovědí na otázku č. 10, zda je hudební výchova oblíbeným předmětem žáků respondentů, uvedlo 72% dotazovaných, že ano nebo spíše ano, pouze 28% uvedlo, že ne nebo spíše ne. Z uvedeného vyplývá, že hudební výchova je mezi žáky ZŠ Jihočeského kraje oblíbeným předmětem, ať už je její podoba jakákoliv.

Z odpovědí na otázku č. 11, zda respondenti poslouchají poprockovou hudbu v osobním životě, vyplynulo, že 42% ji poslouchá nebo spíše poslouchá a 58% respondentů ji neposlouchá či spíše neposlouchá. Pokud pedagog nemá kladný vztah

k poprockové hudbě v osobním životě, dá se předpokládat, že k tomuto vztahu nepovede ani své žáky v rámci předmětu hudební výchova.

Z odpovědí na otázku č. 12, zda respondenti zpívají se svými žáky české poprockové písně v rámci předmětu hudební výchova, bylo uvedeno, že pouhých 16% respondentů tyto písně zpívá, celých 62% je nezpívá a občas je zpívá 22% respondentů. Uvážíme – li, že 58% respondentů tyto písně ani neposlouchá či spíše neposlouchá v osobním životě, pak 4% respondentů tyto písně sice v osobním životě poslouchá, nicméně do výuky je nezařazují.

Na otázku č. 13 odpovídali pouze respondenti, kteří uvedli, že poprockové písně se svými žáky v rámci hodin hudební výchovy nezpívají. Otázka zjišťovala důvod. Tyto písně nedokáže zahrát 52% respondentů, nedokáže je zaspívat 32% respondentů a nelíbí se 16% respondentů. Odpovědi ukazují na skutečnost, že hlavním důvodem, proč se poprockové písně nevyužívají v rámci hodin hudební výchovy není skutečnost, že by se tyto písně nelíbily pedagogům, ale spíše že tito pedagogové nemají schopnost tyto písně zahrát nebo zaspívat.

Otázka č. 14 zjišťovala, jak probíhá výuka současné populární hudby na ZŠ. Pouze 22% dotazovaných uvedlo zpěv současných populárních písní s doprovodem. 64% této výuky probíhá pouze formou referátů a 14% respondentů tuto hudbu nevyučuje vůbec..

Otázka č. 15 zjišťovala znalost kapel UDG, Mandrage, Chinaski, Mig 21 a Kryštof. Pouze 16% dotazovaných znalo všechny uvedené kapely, 50% znalo alespoň některé a 34% je neznalo vůbec. Myslím si, že tuto skutečnost ovlivňoval zejména věk respondentů, protože o poprockovou hudbu českých kapel mají podle mého názoru větší zájem mladší posluchači. Ve věku do 30 let jich bylo 14% a nad 50 let 24%.

Z výše uvedených statistik mám za to, že hypotéza 1 byla potvrzena. Většina pedagogů předmětu Hudební výchova na ZŠ Jihočeského kraje nepracuje s poprockovou hudbou při hodinách hudební výchovy.

II.

Druhým cílem absolventské práce bylo zmapovat znalosti respondentů o vlivu KSČ na českou populární hudbu před rokem 1989. Za tímto účelem jsem stanovil hypotézu 2, že většina pedagogů předmětu Hudební výchova na ZŠ Jihočeského kraje má dobré informace o vlivu KSČ na českou populární hudbu před rokem 1989. Otázky 15-20 v dotazníku, který byl respondentům předkládán, zjišťovaly nejen znalost současných poprockových kapel, ale také názory respondentů na situaci v oblasti populární hudby před rokem 1989.

Otázka č. 15 se zaměřovala na znalost současných českých poprockových kapel UDG, Mandrage, Chinaski, Mig 21 a Kryštof. Všechny uvedené kapely znalo 16% respondentů, pouze některé z uvedených kapel znalo 50% respondentů a tyto kapely neznalo 34% respondentů. Porovnáme-li výsledky s odpověďmi na otázku č. 11, dojdeme k závěru, že pokud 58% respondentů neposlouchá nebo spíše neposlouchá českou poprockovou hudbu ani v osobním životě, pak je pravděpodobné, že tito respondenti nebudou znát ani výše uvedené kapely. Dále musíme vzít v úvahu také respondenty, kteří sice poprockovou hudbu poslouchají, ale mají oblíbenou pouze jednu nebo několik i třeba méně známějších kapel.

Otázka č. 16 zjišťovala představu respondentů o vlivu KSČ na českou populární hudbu před rokem 1989. Touto představou si bylo jisto 58% respondentů, pouze letmou představu mělo 24% respondentů a o tomto vlivu nevědělo 18% respondentů. I kdyby se tato statistika týkala neučitelské veřejnosti, stejně bych ji osobně považoval za neúspěšnou. Mým názorem je, že všichni učitelé by měli znát vliv totalitního režimu na život společnosti. Považuji za velký neúspěch, že 76% respondentů má jen letmou či vůbec žádnou představu o tomto období, protože pak nemůže dojít k tomu, že toto poučení z dějin mohou přibližovat svým žákům. Navíc bylo pouze 14% respondentů ve věku do 30 let, kde by se dalo pochopit, že tito lidé si na dobu před rokem 1989 již nevzpomínají, ale i ti by měli mít teoretické znalosti o tom, jaký vliv měla KSČ na život hudebníků a potažmo všech lidí společnosti.

Otázka č. 17 navazovala na předchozí otázku a sledovala, zda respondenti mají představu o tom, co byly tzv. přehrávky muzikantů před rokem 1989. Pouze 14% respondentů tuto skutečnost znalo, pouze 20% něco málo o tom zaslechlo a celých 66% o této skutečnosti nevědělo. Porovnáme-li odpovědi se statistikou odpovědí na otázku č.

6, pak zjistíme, že mezi respondenty bylo pouze 16% aktivních umělců. Dá se předpokládat, že přehrávky muzikantů znali a tížili zejména výkonné umělce doby před rokem 1989 a že ostatní veřejnosti mohla zůstat tato skutečnost utajena. Nicméně by opět bylo vhodné, aby s ní byli žáci v hodinách hudební výchovy seznamováni.

Otázka č. 18 sledovala představu respondentů na odlišnost koncertů české populární hudby před rokem 1989 od těch současných. 38% respondentů tuto odlišnost zná nebo spíše zná, ale 62% respondentů ji nezná nebo spíše nezná. Opět bych připomenul, že bylo pouze 14% respondentů ve věku do 30 let, kde tito lidé si nemusí vzpomínat na koncerty z doby totality, ale pokud vyučují předmět hudební výchova, opět by měli mít alespoň teoretické znalosti z těchto dějin a předmět vyučovat v souvislostech dějinného vývoje.

Otázka č. 19 byla zaměřena na představu respondentů o hudebních nástrojích a audiotechnice před rokem 1989. Nadpoloviční většina respondentů (58%) si myslí, že byly obtížně dostupné z ciziny a cenově nákladné, 30% respondentů uvedlo, že zde byly nástroje dostupné, nižší kvality a cenově nákladnější, 10% uvedlo odpověď snadno dostupné z ciziny za přijatelnou cenu a 2% uvedlo názor, že zde byly nástroje kvalitativně vyhovující a cenově dostupné.

Otázka č. 20 zjišťovala názor respondentů na dostupnost hudebních nosičů před rokem 1989. 62% respondentů tyto nosiče nepovažovalo za dostupné, 26% neví a za dostupné je považovalo 12% respondentů.

Z výše uvedených statistik mám za to, že hypotéza 2 nebyla potvrzena. Většina pedagogů předmětu Hudební výchova na ZŠ Jihočeského kraje bohužel neprokázala dobré informace o vlivu KSČ na českou populární hudbu před rokem 1989. Třeba má diplomová práce bude přínosným zdrojem informací nejen o poprockové hudbě, ale také o politickém prostředí, se kterým se populární hudba totality musela vypořádat.

Moje aprobace je Hudební výchova – Dějepis a jsem velmi rád, že svým žákům mohu předávat učivo hudební výchovy právě na základě znalosti dějin. Osobně si myslím, že tak by to měli dělat všichni učitelé, protože totalitní doba by neustále měla být připomínána nejen proto, že postihla českou společnost na několik desítek let, ale

především proto, aby si dnešní mladí lidé vážili demokracie a svobody. Tato látka nepatří jen do učiva dějepisu, ale do kulturně historického přehledu nás všech, ať už jsme pedagogové či ostatní nečitelská veřejnost.

5 Zpracování modelových příprav

5.1 Modelová příprava vyučovací hodiny HV: *UDG*

Škola: ZŠ F. L. Čelakovského - Jezerní

Třída: 8.B

Počet žáků: 13

Téma: Hudební skupina UDG

Obsah: Hudební skupina UDG (vznik a název, historie až do současnosti, nástrojové obsazení, video dokument, hudební ukázky)

Píseň Hvězdář (poslech hudební ukázky, nácvik a zpěv)

Koncert před a po roce 1989

Cíl: Žák je schopen říci základní informace týkající se hudební skupiny UDG, dokáže objasnit rozdíl v koncertech před a po roce 1989, je schopen zazpívat píseň Hvězdář od skupiny UDG

Klíčové kompetence:

kompetence k učení – naučí se základní informace z historie skupiny UDG

kompetence sociální a personální – spolupracuje ve skupině při nácviku písně

kompetence komunikativní – diskutuje na téma koncertů před a po roce 1989, umí vyjádřit a obhájit vlastní názor

Typ hodiny: motivační, expoziční, aplikační

Formy: skupinová, frontální

Metody: motivační a aktivační metody, metoda praktická, výklad, vysvětlování, dialog, diskuze

Pomůcky: CD s hudebními ukázkami, CD s video dokumentem skupiny, projektor, notový záznam, kytara, klavír

ČAS	OBSAH	CÍL	METODA	FORMA	POZNÁMKY
4 min	- Sdělení žákům tématu a cíle hodiny	- Vzbudit v žácích zájem o nadcházející hodinu	- Motivační a aktivizující metoda	- Frontální	- Pozdrav se třídou - Na projektoru zobrazená fotografie UDG
10 min	- Přehrání části dokumentu o skupině UDG - Doplnění informací chybějících v dokumentu	- Vizuálně zaujmout žáky - Objasnění vzniku, názvu a zajímavostí skupiny	- Práce s video ukázkou - Výklad	- Frontální	- CD s video ukázkou - učitel musí z video ukázky vybrat důležité části
10 min	- Srovnání koncertů před a po roce 1989 v Československu	- Schopnost rozeznat rozdíly mezi koncerty v různých obdobích	- Výklad - Deduktivní metoda - Diskuze	- Frontální	
6 min	- Poslech písně Hvězdář	- Schopnost zapamatování melodie a textu	- Praktická	- Frontální	- CD s hudební ukázkou - Ukázka zazní 2x
15 min	- Rozezpívání a nácvik písně	- Žák dokáže zazpívat píseň společně s textem	- Praktická	- Skupinová	- Text je zobrazen na projektoru
6 min	- Zopakování tématu	- Žák řekne hlavní informace o skupině UDG - rozezná rozdíly mezi koncerty	- Rozhovor - Dialog	- Frontální	

5.1.1 Popis průběhu hodiny

1. část: V první části se učitel pozdraví se třídou a provede zápis do třídní knihy. Po zápisu je zobrazena na projektoru fotografie hudební skupiny UDG. Vedle ní se nachází další fotografie, ale na té je hvězdář s dalekohledem. Jedná se o malý kvíz, kdy žáci později odpovědí, co hvězdář měl představovat.

Dále se učitel žáků ptá, co všechno vědí o již zmiňované skupině. Jde jen o orientační přehled vědomostí, který má zjistit, zda se někdy s tímto tématem setkali. Po přehledu znalostí sdělí učitel téma a cíl hodiny, který bude dosažen závěrem vyučování. To žáky motivuje a probudí v nich zájem o nadcházející hodinu.

2. část: V této části je spuštěna videoukázka, která je dokumentárním filmem o UDG. Učitel ve své přípravě před hodinou shlédl celé video a zapsal si části, které si myslí, že jsou důležité pustit ve třídě. Celková doba trvání je 32 minut, což by zabralo větší část hodiny.

Po zhlédnutí je provedena diskuze o informacích, které žáci v ukázce zaslechli. Přezkoumáním nových znalostí učitel zjistí chybějící prvky, doplní údaje o vzniku celé skupiny a dílčí mezníky v jejich existenci.

3. část: Ve videu je poukázáno, jak vypadá prostředí na koncertech a festivalech v současné době. Učitel se ptá, zda někdo ze žáků byl na takové kulturní události. Pakliže se vyučující někdy zúčastnil koncertů tohoto typu, může sdělit své postřehy celé třídě.

Poté probíhá diskuze na téma srovnání koncertů před a po roce 1989. Žáci mají říci hlavní rozdíly, kterými se vystoupení lišila. Jde o to probudit ve třídě deduktivní myšlení a vyjádření svého názoru. Učitel doplní nezmíněné znaky, které jsou charakteristické pro odlišení.

4. část: Nyní se učitel ptá na to, co měla znamenat fotografie hvězdáře v úvodu hodiny. Tímto způsobem naváže na píseň, která se takto jmenuje.

Z hlediska názornosti zazpívá vyučující píseň za doprovodu kytary nebo klavíru. Jde o přirozený styk žáků s hudbou, který je osloví a vyvolá v nich motivaci k jistému napodobení.²⁰ V této části hodiny zároveň učitel prezentuje své vlastní schopnosti a umění.

Hudební ukázka zazní ještě jednou. To bude nyní provedeno originální písní s tím, že žáci budou na tabuli sledovat text kvůli efektivnějšímu spojení melodické a textové složky.

²⁰ SEDLÁK, František. *Didaktika hudební výchovy 2 na druhém stupni základní školy: učebnice pro posluchače pedagogických fakult*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1979, 98 s.

5. část: Po poslechu písně přecházíme k rozezpívání žáků. Učitel klade důraz na to, aby žáci seděli rovně a měli tak správně uzpůsobené tělo ke zpěvu. Otevřená okna pro cirkulaci a výměny vzduchu. Je dbáno na dechové cvičení, kdy žáci vdechují nosem, nezvedají ramena a vydechují ústy. U vydechování si mohou hlasitě odfouknout.²¹

Rozezpívání provádíme zpočátku pozvolné, v mírné hlasitosti, se stoupajícím a klesajícím vedením hlasu. Pro další rozezpívání, již na slabiky na-no-ny-ne-nu, používáme části z písně (takty č. 1 – č. 5). Ty jsou vhodné pro nácvik písně metodou vokální imitace.

Před samotným nácvikem celé písně je důležité přečíst společně se žáky text, čímž si jej osvojí. Píseň je rozdělena na úsek č. 1 (takty č.1 – č. 9), úsek č. 2 (takty č. 10 – č. 16), úsek č. 3 (takty č. 17 – č. 28) a úsek č. 4 (takty č. 33 – č. 42). Jednotlivé úseky jsou nacvičovány v pomalém tempu s melodií hranou na klavír a se zpěvem na text písně.

Po nacvičení všech úseků následuje jejich spojení a realizace celé písně, kdy žáci zpívají a učitel je doprovází v daném tempu. Lze předpokládat, že některý ze žáků ovládá hru na hudební nástroj. Toho využijeme pro zlepšení celého dojmu a harmonického zahuštění melodie.

6. část: V poslední části zopakujeme pomocí rozhovoru probírané téma, kdy žáci jsou schopni v základních bodech představit hudební skupinu UDG. Dále jsou schopni říci, jak se od sebe liší koncert před a po roce 1989 na našem území.

²¹ SEDLÁK, František. *Didaktika hudební výchovy 2 na druhém stupni základní školy: učebnice pro posluchače pedagogických fakult.* 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1979, 245 s.

5.2 Modelová příprava vyučovací hodiny HV: *Mig 21*

Škola: ZŠ F. L. Čelakovského - Jezerní

Třída: 8.B

Počet žáků: 17

Téma: Hudební skupina Mig 21

Obsah: Hudební skupina Mig 21 (vznik a název, historie až do současnosti, nástrojové obsazení, video dokument, hudební ukázky)

Píseň Chci ti říct (poslech hudební ukázky, nácvik, zpěv)

Kvalifikační přehrávky před rokem 1989

Cíl: Žák je schopen říci základní informace o hudební skupině Mig 21, objasní pojem kvalifikační přehrávky před rokem 1989 a dokáže zazpívat píseň Chci ti říct

Klíčové kompetence:

kompetence k učení – naučí se základní informace z historie skupiny Mig 21

kompetence sociální a personální – spolupracuje ve skupině při nácviku písně

kompetence komunikativní – diskutuje na téma kvalifikačních přehrávek před rokem 1989, umí říct a obhájit vlastní názor a umět ho obhájit

Typ hodiny: motivační, expoziční, aplikační

Formy: skupinová, frontální

Metody: motivační a aktivační metody, metoda praktická, výklad, vysvětlování, dialog, diskuse

Pomůcky: CD s hudebními ukázkami, CD s video dokumentem skupiny, projektor, notový záznam, kytara, klavír, tabule

ČAS	OBSAH	CÍL	METODA	FORMA	POZNÁMKY
4 min	- Sdělení žákům tématu a cíle hodiny	- Vzbudit v žácích zájem o nadcházející hodinu	- Motivační a aktivizující metoda	- Frontální	- Pozdrav se třídou - Na projektoru zobrazena fotografie Mig 21 bez Jiřího Macháčka
10 min	- Přehrání video dokumentu o skupině Mig 21 - Doplnění chybějících informací	- Vizuálně zaujmout žáky - objasnění vzniku, názvu a zajímavostí skupiny	- Práce s video ukázkou - Výklad	- Frontální	- CD s video ukázkou - CD s hudební ukázkou
10 min	- Kvalifikační přehrání před rokem 1989 v Československu	- Zjištění významu kvalifikačních přehrávek	- Výklad - Deduktivní metoda - Diskuze	- Frontální	-
21 min	- Rozezpívání - Poslech písně Chci ti říct - Návčik písně	- Schopnost zapamatování melodie a textu - Žák dokáže zazpívat píseň společně s textem	- Praktická	- Frontální - Skupinová	- CD s hudební ukázkou - Ukázka zazní 2x - Text je zobrazen pomocí projektoru
6 min	- Zopakování tématu	- Žák řekne informace o skupině Mig 21 - Dokáže vysvětlit pojem kvalifikační přehrání	- Rozhovor - Dialog	- Frontální	

5.2.1 Popis průběhu hodiny

1. část: Učitel učiní přivítání se třídou a zapíše do třídní knihy. Na projektoru je zobrazena fotografie hudební skupiny Mig 21, kde zpěvák Jiří Macháček je zakryt. Žáci

mají zjistit, kdo na této fotografii chybí. Pakliže nezazní správná odpověď, jsou předloženy indicie k jeho poznání.

Dosažením identity Jiřího Macháčka se učitel ptá žáků na informace, které vědí o hudební skupině Mig 21. Po přehledu znalostí je sděleno téma a cíl hodiny, který bude dosažen v závěru vyučování. Jedná se o motivační prvek, který probudí zájem o vyučovací hodinu.

2. část: Je spuštěn video dokument z pořadu Víkend televize Nova o Mig 21. Dochází k vizuálnímu zaujetí žáků po dobu 6 minut.

Po skončení videa zjišťuje učitel informace, které žáci z dané ukázky získali. Tento přehled poznatků učitel doplní dalšími, jež se týkají vzniku a názvu skupiny, obsazením a historií Mig 21 až do současnosti.

3. část: V této části je žákům sdělen pojem kvalifikační přehrávky před rokem 1989 v Československu, kdy probíhá diskuze na toto téma. Každý by měl umět vyjádřit své myšlenky, které učitel směřuje k tomu, aby dosáhl daného cíle. Dílčí informace, které nezazněly, jsou doplněny pomocí výkladu.

Význam kvalifikačních přehrávek je vysvětlován na fiktivním založení hudební skupiny žáků ve třídě. Jedná se o příklad, na němž žáci snadno pochopí všechny prvky vysvětlující dané skutečnosti.

4. část: Učitel přechází k rozezpívání žáků. Je dbáno na správné dýchání a pozice při rozezpívání, provedeno dechové a hlasové cvičení. Použitá cvičení mohou být použita z předešlých hodin, čímž se opakováním zdokonalí. Před vyučovací hodinou si učitel napsal na tabuli krátký úryvek z písně *Chci ti říct*, na ní provede rozezpívání a současně i nácvik (takty č. 13 – č. 14).²²

Dále je přikročeno k předvedení písně, kterou nejprve učitel sám zazpívá za doprovodu z některých hudebních nástrojů. Po té je přehrána ukázka se zobrazeným textem pomocí projektoru.

²² SEDLÁK, František. *Didaktika hudební výchovy 2 na druhém stupni základní školy: učebnice pro posluchače pedagogických fakult*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1979, 248 s.

Celá třída nyní společně přečte daný text kvůli výslovnosti a zapamatování jeho obsahu. Při nácvičce písni použijeme klasický model, kdy píseň rozdělíme do několika úseků. Jedná se o úsek č. 1 (takty č. 1 – č. 8), úsek č. 2 (takty č. 9 – č. 12) a úsek č. 3 (takty č. 13 – č. 20). Posledním nacvičovaným úsekem je mezihra, ale ta je provedena pouze mluveným slovem.

Spojením všech dílčích úseků vznikne píseň. Ta je realizována za doprovodu učitele na některý hudební nástroj. Pro lepší dosažení výsledku jsou žáci postaveni doprostřed třídy.

5. část: Pomocí rozhovoru je zopakováno téma hodiny, kdy žáci stručně popíší hudební skupinu Mig 21. K závěru dokáží říci informace, které se týkají kvalifikačních přehrávek v Československu před rokem 1989.

5.3 Ověření modelových příprav v praxi

5.3.1 Hudební skupina UDG

Hlavní náplní bylo téma týkající se hudební skupiny UDG. Na počátku hodiny jsem se žáků ptal na informace, které by mohli o této skupině znát. Pouze tři žáci se přihlásili s tvrzením, že tuto skupinu již v životě slyšeli.

Bylo zřetelné, že žáky takové téma zajímá, protože jak jsem se dozvěděl, tak současné kapely nikdy neprobírali. Populární hudba byla probírána pouze ve formě prezentací samotných žáků.

K představení UDG a prostředí ze zákulisí jsem využil dokumentární video²³, které bylo vytvořeno samotnou skupinou. Z něj jsem vybral určité části, které jsem pokládal za důležité. Na konci ukázky jsem se ptal žáků na postřehy zachycené během pozorování. Informace, které nezazněly v ukázce a od žáků, jsem doplnil. Týkalo se to hlavně vzniku skupiny a účasti v soutěži *Coca Cola Popstar*.

Dalším bodem bylo upozornění na to, jak vypadá koncert UDG. Vyvolal jsem diskuzi na téma koncertů před a po roce 1989 na našem území. Názory žáků byly rozporuplné a zavádějící od skutečných událostí. Vysvětlil jsem důležitá fakta ohledně koncertů i s příběhy, které jsem získal během rozhovorů s osobami zainteresovanými

²³ viz. příloha

v této oblasti. Po mém výkladu si žáci uvědomili rozdíl mezi koncerty a došli k zjištění, že tehdejší doba nebyla vlídná k hudebníkům.

Zeptal jsem se na obrázek hvězdáře v úvodu hodiny a jeden žák odpověděl správně, že se jedná o písničku *Hvězdář*. Přistoupil jsem k vlastnímu zpěvu za doprovodu akustické kytary. Myslím, že je důležité tímto způsobem předkládat žákům nacvičovaný materiál.

Po interpretaci hudby byla přehrána originální ukázka se slovy zobrazenými na tabuli. Tímto způsobem si žáci fixují text ve spojení s melodií.

Žáci se již velmi těšili na zpěv této písně, protože se jim líbila. Zprvu jsme se společně rozdýchali a rozezpívali na první sloce písně, což jsou prvotní takty z notového záznamu.²⁴

Rozdělil jsem píseň na několik dílčích úseků, které byly zpívány zvlášť pro snadnější uspořádání a orientaci v písni. Po zvládnutí těchto úseků bylo přikročeno k jejich spojení a realizaci. Zjistil jsem, že ve třídě se vyskytuje jedna žákyně, která navštěvuje Základní uměleckou školu ve Strakonících. Požádal jsem jí o doprovod a vysvětlil ji akordy. Píseň byla provedena zpěvem mým a žáků za doprovodu klavíru a kytary.²⁵

Na konci hodiny jsem si ověřoval znalosti, které byly zachyceny v průběhu výuky. Žáci si pamatovali valnou většinu informací z video dokumentu a hojně se vyjadřovali k rozdílům mezi koncerty před a po roce 1989.

5.3.2 Hudební skupina Mig 21

Téma vyučovací hodiny byla hudební skupina Mig 21. Nejprve jsem zobrazil pomocí projektoru jejich fotografii se zakrytým zpěvákem *Jiřím Macháčkem*. Ptal jsem se žáků, zda ví, kdo tím zpěvákem je. To však nikdo nevěděl. Proto jsem uváděl indicie k jeho odhalení, mezi nimiž bylo zmíněno, že jako herec hrál ve filmu *Samotáři*, Muži v naději a Ženy v pokušení. Díky tomu ve třídě zaznělo jméno *Jiří Macháček*.

²⁴ viz. příloha

²⁵ ukázka z této hodiny viz. příloha

Poté jsem se ptal na nějaké informace ohledně skupiny. Několik málo žáků odpovědělo, ale spíše nevěděli.

Pomocí video dokumentu *TV Nova* z pořadu *Víkend* jsem představil Mig 21 všem zúčastněným. Doba trvání byla pouhých 6 minut, kdy jeho skončením žáci sdělovali poznatky jimi zachycené. Nezmíněné informace jsem doplnil. Největší zájem byl o vznik a název celé kapely.

Nyní jsem přikročil k námětu *kvalifikačních přehrávek*. Nechal jsem třídu diskutovat o tom, co se pod tímto názvem skrývá. Řada žáků navštěvuje Základní uměleckou školu ve Strakonících, tudíž si spojovali přehrávky s těmi, které již absolvovali. Názory se však lišily od skutečnosti, a proto jsem vysvětloval celý průběh přehrávek. K tomu jsem využil založení fiktivní hudební skupiny ve třídě. Na takovém demonstračním příkladu pochopili, o co se jednalo. Bylo to pro ně něco nového, protože s pojmem kvalifikačních přehrávek se setkali poprvé v životě.

K rozezpívání jsem použil úsek písně *Chci ti říct*, který byl napsán na tabuli již před hodinou. Melodie se žákům líbila, ale nevěděli, kde ji slyšeli. Za doprovodu kytary jsem zazpíval celou píseň a bylo zřetelné, že celá třída reagovala na refrén, protože se jednalo o daný úsek. Poté byla přehrána originální znění za podpory textu.

Píseň byla rozdělená na úseky, ty byly nacvičeny a složeny v jeden celek. Žáky jsem postavil pro lepší výkon doprostřed třídy a za doprovodu kytary přezpívána.²⁶

Závěrem bylo provedeno opakování zmíněných poznatků během hodiny. V mnoha případech bylo podrobně popsáno vše, co bylo náplní tématu.

5.3.3 Závěr pedagogické praxe

Ověření modelových příprav proběhlo v pedagogické praxi s kladnými ohlasy. Bylo zřejmé, že se jedná o jiný styl výuky, než na který byli žáci zvyklí v předešlých hodinách. Díky tomu mohu říci, že modelové přípravy jsou použitelné i pro jiné učitele hudební výchovy.

²⁶ viz. příloha

6 Závěr

Hudební prostředí v Československu před rokem 1989 bylo velmi obtížné ve srovnání se současnou dobou. Dnes se již nikdo nemusí zúčastňovat takových kvalifikačních přehrávek jako dřív. Naopak si může svobodně založit vlastní skupinu, zakoupit si hudební nástroje a produkovat svou hudbu, která může obsahem textů klidně narážet na okolní problémy.

Vše ale není tak lehké, jak se zdá. Hudební skupiny si musí projít tím pomyslným sítem, které odstraní ty slabší. Neustálý příval nápadů ve své tvorbě a v propagování skupiny z nich udělalo to nejlepší, co dnes může obyčejný člověk slyšet na území České republiky. Takové koncerty jsou navštěvovány stále více návštěvníky.

Výzkumná část potvrdila mé domněnky o tom, že poprocková hudba nepatří ve většině případů mezi náplně vyučovacích hodin řady učitelů. Přitom právě jednoduchost písni umožňuje snadné provedení.

Z těchto důvodů jsem vytvořil modelové přípravy, které byly využity při mé pedagogické praxi na Základní škole Františka Ladislava Čelakovského – Jezerní ve Strakonících. Při těchto hodinách jsem si ověřil, že jsou vhodné pro budoucí využití.

Zájem o poprockovou hudbu u mladých lidí neustále stoupá. Mohou ji slyšet na koncertech, festivalech, v rádiích a volně ji stahovat z internetu. Ve své podstatě se nejedná o složitou hudbu, tudíž pro práci na základní škole může být dobře využitelná. Zajímavé je srovnání hudebního prostředí mezi skupinami současné a tehdejší hudby. K tomu všemu může inspirovat i má práce.

7 Seznam literatury a dalších pramenů

Bandzone.cz. [Online] <<http://www.bandzone.cz>>.

BARVÍK, Miroslav. *Jak poslouchat hudbu*. 2. vyd. Praha: Práce, 1962, 138 s.

České hrady. [Online] <<http://www.ceskehrady.cz>>.

FRANĚK, Marek. *Hudební psychologie*. Vyd. 1. V Praze: Karolinum, 2005, 238 s. ISBN 80-246-0965-7.

Chinaski. [Online] <<http://www.chinaski.cz>>.

Kryštof. [Online] <<http://www.krystof.net>>.

MALÁTNÝ, Michal. *Chinaski poprvé*. V Praze: Daranus, 2013, 255 s., xvi s. obr. příl. ISBN 978-80-87423-47-9.

Mandrage. [Online] <<http://www.mandrage.cz>>.

MATZNER, Antonín, Ivan POLEDŇÁK a Igor WASSERBERGER. *Encyklopedie jazzu a moderní populární hudby*. 1. vyd. Praha: Supraphon, 1990, 649 s., [40] s. obr. příl. ISBN 8070582103.

Mig 21. [Online] <<http://www.mig21.cz>>.

PRCHAL, Jan. *Populární hudba ve škole*. Praha: Muzikservis, c1998, 65 s. ISBN 80-86233-00-6.

Rock For People. [Online] <<http://www.rockforpeople.cz>>.

Interview s Ivanem Pelíškem, bývalý bubeník skupiny Abraxas. Čestice 12. ledna 2015, osobní archiv autora

Interview s Ivo Trojanem, zpěvák skupiny Parkán. Strakonice 15. ledna 2015, osobní archiv autora

Interview s Janem Hladíkem, bubeník skupiny Mig 21. Praha 5. ledna 2015, osobní archiv autora

Interview s Janem Mlíčkem, prodejce hudebních nosičů. Strakonice 4. února 2015, osobní archiv autora

Interview s Jolanou Opavovou, pedagog ZŠ F.L.Č. - Jezerní. Strakonice 20. března 2015, osobní archiv autora

Interview s Josefem Kašparem, pořadatel hudebního festivalu Přeštěnice. Milevsko 15. března 2015, osobní archiv autora

Interview s Matyášem Vordou, bubeník skupiny Mandrage. Plzeň 11. února 2015, osobní archiv autora

Interview s Michalem Malátným, zpěvák skupiny Chinaski. Praha 28. března 2015, osobní archiv autora

Interview s Michalem Novákem, zakladatel bandzone.cz. Praha 21. ledna 2015, osobní archiv autora

Interview s Miroslavem Lukešem, pedagog ZUŠ Strakonice. Strakonice 20. prosince 2014, osobní archiv autora

Interview s Petrem Chalupným, hudební manažer. Strakonice 20. ledna 2015, osobní archiv autora

Interview s Petrem Vrzákem, zpěvák skupiny UDG. Praha 1. února 2015, osobní archiv autora

Interview s Richardem Krajčem, zpěvák skupiny Kryštof. Praha 19. března 2015, osobní archiv autora

Interview s Václavem Drhovským, hudebník. Strakonice 20. ledna 2015, osobní archiv autora

Interview s Vladimírem Voříškem, bývalý člen komise kvalifikačních přehrávek. Strakonice 23. ledna 2015, osobní archiv autora

Sázava fest. [Online] <<http://www.facebook.com/sazavafest.official>>.

SEDLÁK, František, Jaroslav HERDEN a Jiří KOLÁŘ. *Nové cesty hudební výchovy na základní škole*. 2., část. dopl. a upr. vyd. Praha: SPN, 1983, 282 s.

SEDLÁK, František. *Didaktika hudební výchovy 2 na druhém stupni základní školy: učebnice*

SEDLÁK, František. *Základy hudební psychologie: učebnice pro studenty pedagogických*

UDG. [Online] <<http://www.udg.cz>>.

Votvírák. [Online] <<http://www.votvirak.cz>>.

8 Resumé

This thesis deals with the musical environment before and after 1989 in Czechoslovakia. Encounter problems playlist qualification, availability of music media, availability of musical instruments and music concerts. He finds that the periods before and after 1989 are diametrically opposed. While musicians in the past experienced too many prohibitions and now have the option of greater freedom.

It also deals with a detailed history of contemporary czech poprock bands. They were described based on personal interviews with those members.

The research was conducted at the elementary school South Bohemia and it was found that current teachers do not teach in their music lessons issues of music period, contemporary music groups and music with pupils play. My hypothesis was confirmed.

For this reason, I created a model for preparing lessons that each teacher had the opportunity to obtain the necessary information on how to proceed in the classroom. This thesis can serve in this way.

9 Seznam přílohy

Příloha A – Dotazník

Příloha B – Fotografie

Příloha C – Notový záznam

Příloha A – Dotazník

Dotazník – Stav výuky české populární hudby v rámci předmětu HV na ZŠ

Vážená paní/pane,

jmenuji se Josef Pilný a dokončuji obor Učitelství pro ZŠ, aprobace Hudební výchova – Dějepis na ZČU.

Tento dotazník je určen pro pedagogy ZŠ Jihočeského kraje, kteří vyučují předmět HV a bude sloužit ke zpracování výzkumné části mé bakalářské práce s názvem *Současná česká poprocková hudební scéna a její uplatnění ve výuce hudební výchovy na 2. stupni základní školy*. Získané informace využiji pouze ve své diplomové práci k tomu, abych zjistil stav výuky české poprockové hudby v rámci předmětu Hudební výchova na ZŠ a zmapoval, jak jsou pedagogové a jejich žáci informováni o stavu české populární hudby před rokem 1989. Dotazník je zcela anonymní, obsahuje 19 otázek. Každou otázku si prosím pozorně přečtete a Vámi vybranou odpověď zakroužkujte.

1. *Vaše pohlaví?*

- Muž
- Žena

2. *Váš věk?*

- do 30 let
- do 40 let
- do 50 let
- 50 a více let

3. *Máte vystudovanou aprobaci hudební výchova pro ZŠ či SŠ?*

- ano
- ne

4. *Jak dlouho vyučujete předmět hudební výchova?*

- do 10 let
- do 25 let
- 25 a více let

5. *Uveďte lokalitu školy, v níž vyučujete:*
- město
 - obec, městys
6. *Jste nebo jste v minulosti působil/-a jako aktivní umělec?*
- Ano
 - Ne
7. *Je hudební výchova vaší oblíbenou aprobací nebo byste dnes volil/-a jinak?*
- Ano
 - Spíše ano
 - Ne
 - Spíše ne
8. *Jaký hudební nástroj využíváte převážně při doprovodech v rámci hudební výchovy?*
- klavír
 - kytara
 - housle
 - jiný
9. *Jste schopen/-a žáky naučit v rámci hudební výchovy poprockovou píseň?*
- Ano
 - Spíše ano
 - Ne
 - Spíše ne
10. *Je hudební výchovy oblíbeným předmětem Vašich žáků?*
- Ano
 - Spíše ano
 - Ne
 - Spíše ne

11. *Posloucháte českou poprockovou hudbu v osobním životě?*

- Ano
- Spíše ano
- Ne
- Spíše ne

12. *Zpíváte se svými žáky české poprockové písně v rámci předmětu hudební výchova?*

- Ano
- Ne
- Občas

13. *Pokud jste na otázku č. 12 odpověděl/-a „ne“, uveďte, jaký je hlavní důvod:*

- Nedokážu tyto písně zahrát
- Nedokážu tyto písně zazpívat
- Nelíbí se mi
- Mám pocit, že nejsou vhodné pro výuku hudební výchovy

14. *Jaká je podoba výuky populární hudby při Vašich hodinách hudební výchovy?*

- Ano, zpěv s doprovodem nástroje
- Ne
- Pouze formou referátů

15. *Znáte kapely UDG, Mandrage, Chinaski, Mig 21 a Kryštof?*

- Ano
- Pouze některé
- Ne

16. *Myslíte si, že byly kapely české populární hudby před rokem 1989 dozorovány vládnoucí stranou?*

- Ano
- Ne
- Nevím

17. Máte představu o tom, co to byly tzv. přehrávky, které se týkaly muzikantů před rokem 1989?

- Ano
- Ne
- Něco málo jsem zaslechl/-a

18. Máte představu o tom, jak se lišily koncerty české populární hudby před rokem 1989 od těch současných?

- Ano
- Spíše ano
- Ne
- Spíše ne

19. Nástroje a audiotechnika využívaná v české populární hudbě před rokem 1989 byly pro většinu muzikantů podle Vašeho názoru:

- Kvalitativně vyhovující a cenově dostupné
- Nižší kvality a cenově nákladnější
- Snadno dostupné z ciziny za přijatelnou cenu
- Obtížně dostupné z ciziny a cenově nákladné

20. Byly podle Vás hudební nosiče před rokem 1989 snadno dostupné?

- Ano
- Ne
- Nevím

Velice Vám děkuji za čas a projevenou ochotu při vyplňování dotazníku.

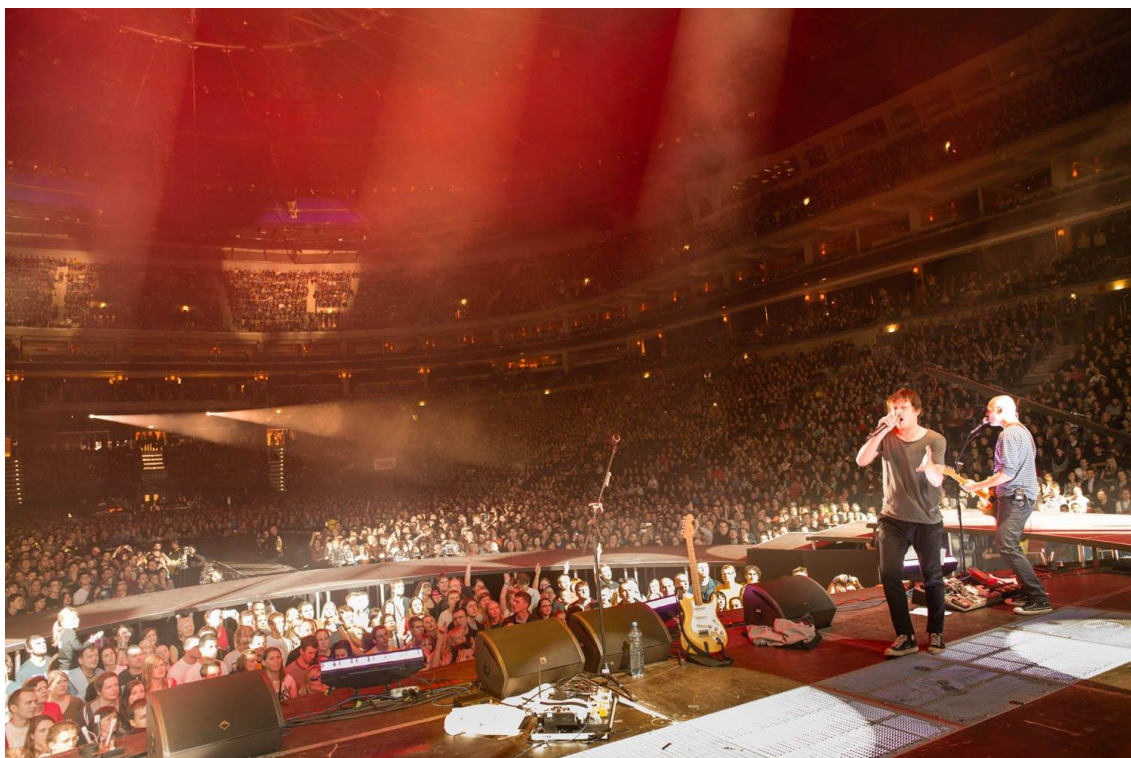
Příloha B – Fotografie

Obr. 1. Chinaski (www.chinaski.cz)

Obr. 2. Chinaski (www.chinaski.cz)

Obr. 3. Chinaski (www.chinaski.cz)

Obr. 4. Kryštof (www.krystof.net)

Obr. 5. Kryštof (www.krystof.net)

Obr. 6. Kryštof (www.krystof.net)

Obr. 7. Mig 21 (www.mig21.cz)

Obr. 8. Mig 21 (www.mig21.cz)

Obr. 9. Mig 21 (www.mig21.cz)

Obr. 10. UDG (www.udg.cz)

Obr. 11. UDG (www.udg.cz)

Obr. 12. UDG (www.udg.cz)

Obr. 13. Mandrage (www.mandrage.cz)

Obr. 14. Mandrage (www.mandrage.cz)

Obr. 15. Mandrage (www.mandrage.cz)

Příloha C – Notový záznam

1. signální

kapela Chinaski

Až ti zej tra rá no řek nu za se jed nou pro vždy dost
dnes ka ve čer bu du tvá řit zas jak Ka rel Gott

prá vem se mi bu deš ti še smát jak o mlu vit si svo ji sla bost
bu du zpí vat vam pam pi dam pam všechna slá va pol ní trá va a le

ne ná vist a zlost když za všech no si mů žu vlast ně sám za
pe níz přij de vhod jak jsem si to u dělal tak to mám

spous tu dní mož ná za spous tu let až se mi ro zed ní bu du ti

vy prá vět na prv ní sig nál ní jak jsem ob le těl svět jak tě to

o má mí a ne pus tí zpět ja ký si to u dě láš ta ko vý to

máš ja ký si to u dě láš ta ko vý to máš Až se

Hvězdy nad hlavou

kapela Chinaski

G D C

Hvěz dy nad Pra hou zpí vaj pí seň hou pa vou noc se blí ží a le

G D G D

6 ne ní tu če ho se bát Na chod ní ky pad nul stín dě ti šly spát do pe

C G D F

12 řin do brou noc a hez ký sny i my půj de me spát Po ví dej vy prá věj

C F

18 pře há něj co by jsi rád všech ny přá ní co tě jen ve snu na pad

G Es G

23 nou Po ví dej pře há něj co ko li mů žeš si přát a tvý

Es G To Coda R:

28 přá ní se ti vy pl ní na jed nou Hvěz dy nad hla vou zpí vaj

D C G D

33 pí seň hou pa vou o či se klí ží a já bych si přál Ať

G D C

39 ke hvěz dám do le tí to tvý přá ní tří le tý ať ti vy dr ží a tím líp čím

G As Es

45 dál A ty se mě na jed nou ptáš ja ký sny ty ta ky máš
As C As

51 na jed nou se ně jak ne mů žu roz po me nout Viš já ti ne od po
Es C

56 vím a le je di ný co vlast ně vím všech ny jsem za pom něl
F G Es

60 jen a jen svo jí vi nou a tvý přá ní se ti vy pl ní na jed
G

66 nou zít ra je ta ky den pře ju ti jen ten nej krás něj ší sen

D.S. al Coda

Víno

kapela Chinaski

C G B
Za se je pá tek a mám to ho dost tak be ru kram le za zá dy

F C G B
4 čer ný most a po kud mi to D jedna do vo lí než mi nu Jih la vu

F C G
8 ho dí m Pra hu za hla vu je du jak pra hla va ne hla va mám

B F C G
11 je di ný cí l a pře de mnou je Pá la va už od Br na jsem ja ko na tr ní ta

B F C: G B
15 sla dká pí seň tak blí zko zní my má me rá di ví no mi lu je me

F C G B
21 krá sné že ny a zpěv a na věc jde me pří mo v ži lách nám proudí

F C G B F C G
25 mo ra vská krev Ja ko pa pír ho dí m prá ci

B F C G
32 a vše chn šé fy za hla vu Pá no vé om lou vám se a le

B F C G

36

já á mi zím na Mo ra vu Naj du tam všech no co mi do ma schá zí

B F C G

40

do brý lid a klid a rád naj du tam vše chno co na svě tě mám rád

B F C G

44

vo du slun ce a ne ko ne čný vi no hrad my má me rá di ví no

B F C G

49

mi lu je me krá sné že ny a zpěv a na věc jde me při mo

B F C G

53

v ži lách nám proudí mo ra vská krev my ta dy to tiž má me

B F C G B

57

vše chno co na svě tě máš rád a o chut nat ti dá me slun ce a

F

62

ne ko neč ný vi no hrad

Atentát

kapela Kryštof

A E Fism D

A ten tát v pos te li vše co mám rád roz dě lí na dva
A ten tát v pos te li už toli krát jsme um ře li ve tmách

A E Fism D A

os tro vy od se be da le ko vše chno v nás už pře te klo Jsme u věž
za slo vy da le ko od ne be mí jíš mě a já te be Jsme u věž

E Fism D A E

ně ni vtělech jak hud ba v de ci be lech Hú ú zas
ně ni vtělech jak kul ky v re vol ve rech

Fism D A E Fism D E

bu dem šťast ni tak pro sím zha sni svět Hú ú ú zítra

Fism D A E

bu dem šťast ni tak pro sím zha sni hned Hú ú zas

Fism D A E Fism D A

bu dem šťast ni tak pro sím zha sni svět Hú ú ú ú

Cesta

kapela Kryštof

C C G

Tou ces tou tím smě rem prý bych se dáv no měl dát když
prou dem na lus knutí prs tů se za čít hned smát mít

Am F

6 sně ží jde to s těží sně hy pak ta jí kus ně hy ti za nech ty
svůj cho dník slá vy a před se bou da vy přes zkou ce ná zá da být

G C G

9 slí bí a da jí víc sí ly se prát na dně víc dá vat než brát a
sou čas tím stá da ale zpí vat a hrát ko tní ky lí bat a stát na

Am F

14 i když se vle če je schů dná jen v kleče donutí pře stat se zby te čně
kří dlech všech sla ví ků a vla stně už ze zvyku přes tat se zby te čně

G R: C G Am

17 ptát je stlí se blí žím kcí li ko lik zbý vá ví ry kam zvou
ptát

F G C G

23 svodidla co po tmě mi lžou zda cou vám zpá tky a plý tvám

Am F G

29 rád ky co řvou že už jim do ma ne o tev řou Nebo jít s

Obchodník s deštěm

kapela Kryštof

DMaj7 Hm

Ja ko vá šeň kte rá ha sne v kouři na mač ka ná bez os

DMaj7 Hm G

ty chu zás tup ži vo či chů ja ko jas dál ko vých svě tel ja ko nad ta lí řem

A DMaj7 Hm

ve čer mi mi zíš a mi zíš něk de vdá vno jsi lá ska co mě

DMaj7 Hm G

škr tí já na po kra ji smr ti ve svém pa ra lel ním svě tě tou žím po o

A G R: A Hm

dve tě a kři čím Slo va jsou jen kap ky deš tě a ty vo lás at' pr ším ješ tě

G A DMaj7

slo va jsou jen kap ky deš tě a ty vo lá á áš

G A Hm

Slo va jsou jen kap ky deš tě a ty vo lás at' pr ším ješ tě

G A DMaj Fine DMaj7

slo va jsou jen kap ky deš tě Ja ko tou ha sklem co ne pro

Hm DMaj7 Hm
 24 ra zí ne ko neč né bře hy A kuf ry pl ných ně hy zvu ob chod ní ky
 G DMaj7

27 sdeš těm chci kou pit to tvé ještě a sly ším vro zest la něm
 Hm DMaj7 Hm

30 ti chu zvu ky au to plá nů co u ná ší tě rá nům jsi teč kav ka len
 G A

33 dá ři co na do smr ti zá ři a kři čí
 D.S. al Fine

Chci ti říct

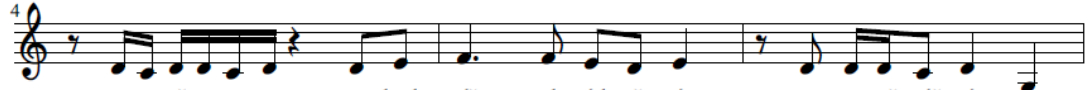
kapela Mig 21

Gm C Gm C Gm C

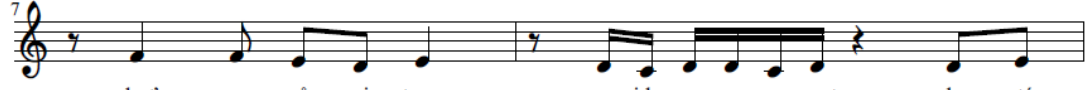
Chlad ná rá na jsou to mu kdo strá dá lá skou bo le stnou
Dý cháš na mou tvář ja na tvou dý chám Chvěješ se my šlen kou

Gm C Gm C G C C

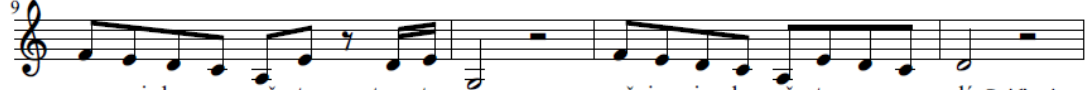
ne o pě to va nou po kud víš tak rád tě mám a ty mě máš rá da
že se ne ro ze dní Dě lás jako že ne spě cháš já že ne pos pí chám

Gm C Gm C

chuť a vů ni tvou ne jde za po me nout chy stá
nechce se z ob je tí když je po sle dní

Dm C Gm Dm C B

se prej ko nec svě ta tram ta dá mě jen je dna vě ta na pa dá Pojd' s tím ven!

R: F C Gm F C

chci ti říct že mám tě rád že mi lu ju tě ja ko blá zen chci si ne chat te to vat jen

Gm F C Gm

jmé no tvé chci vy pít ba zén vo dy kte rou pla va la si za sa dit si tvo je vla sy

F C Gm B7 F C G B7

roz fou kat je do u lic chci ti říct že rád tě mám víc

Mít tak promyšlenej plán, předem fakt se moc omlouvám,
ale ode dneška od půl jedný musíme bejt zodpovědný

28

Mít tak promyšlenej
plán, ale nemám ho,
nemám ho, nemám ...a tak

F C Gm

chci ti říct že mám tě rád že mi lu ju tě ja ko blá zen

36

F C Gm F C

chci si ne chat te to vat jen jmé no tvé chci vy pít ba zén vo dy kte rou pla va la si

Gm F C Gm

39

za sa dit si tvo je vla sy roz fou kat je do u lic chci ti říct že rád tě mám víc

Kalhotky si sundej

kapela Mig 21

Am F G Am

Děšť pro řal blesk o zá řil tvář o sví til líc bůh Ze us o
Děšť pro řal blesk o zá řil tvář o sví til líc bůh Ze us o
Děšť pro řal blesk o zá řil tvář o sví til líc bůh Ze us o

F G Am

slo vil že nu sta či lo jen říct Zná me se ne zná me se
slo vil že nu sta či lo jen říct Si lad ná si mla dá
slo vil že nu sta či lo jen říct Tvý kro ky svů dný bo ky

F G Am

máš v sobě žár máš v sobě vtip cí tím se sám buď mo je
si smr tel ná ne zrá cej čas sou ko lí ho din to lik
sve dli mě sem sám ne vím kam za chví li bu dem cí li

F G C R: F C

jen ve dvou mů že nám bejt líp Zvol na kal hot ky si sun děj
ne ti ká jak to ti ká nám
na co se ptáš ja kej mám plán

F C Dm C F C

od pust' jes tli tro chu na lé hám ne znám rým na slo vo sun děj tou ha je

Es B C

sil něj ší než já

Snadné je žít

kapela Mig 21

E E6 E E6 E E6

Když ti ví tr na pne plach tu když ti plach ta
 Když ti ví tr na pne plach tu když ti plach ta
 Když ti ví tr na pne plach tu když ti plach ta

E E6 Fism E E6 E E6

po po že ne jach tu když ti jach tou jí zda do dá klid
 po po že ne jach tu když ti jach tou jí zda do dá klid
 po po že ne jach tu když ti jach tou jí zda do dá klid

E E6 E E6 E E6

Když ti kvě ty ko sa ko sí když ti kvě ty
 Když ti ze mě zr no dá vá když ti ze mě
 Když se trub ka pl ní vzdu chem když se vzdu chem

E E6 Fism E E6

dív ka kno su no sí když ti ro sy kap ku do dá pít
 vzr nu ob dě lá vá po ro be ný ze mě děl ný lid
 pro trou bí tvým u chem když ti tru bač tru bky tří bí cit

Fism E E6 E E6 Fism E E6 E E6 E E6 E E6

Jak snad né je žít snad né je žít

E E6 E E6 E E6 E E6

Když ti o sud tvé dny sčí tá když je sčí tá a pak o de čí tá

Fism E E6 Fism E E6 E E6

když si tě Bůh k sobě ne chce vzít Jak snad né je žít

Fism E E6 Fism E

snad né je žít snad né je žít

Hvězdář

kapela UDG

G D A

Ztrá cíš se před o čí ma ros teš jen ve vlas tním stí nu kaž dá
Na cho dbách blu dných kru zích zá ři vka vy ha sí ná já ti do

Hm G D

dal ší vi na od kry vá mo jí vi nu ztrá cíš se před o čí ma ros teš jen
in fu zí chci při lít tro chu ví na Na ne bi ji ných slu neí jak se tam

A Hm

ve vlas tním stí nu kaž dá dal ší vi na od kry vá
a si cí tiš s ne beskou in ter pun kcí ji ným tu

G D A Hm

mo jí vi nu ve ví nu dávno nic ve ví nu dávno nic ne hle dám
lá kům sví tiš

G D A Hm G R:

ve ví nu dávno nic ve ví nu dáv no nic ne hle dám Jak lu na

D A

mi zí s noci v bělost ných ša tech pro ne moc né prosit je

Hm G D

zvlá štní po cit jen ať je den noc ne jak lu na mi zí s noci v bělost ných

A Hm G

23
 ša tech pro ne moc né prosit je zvlá ští po cit jen at' je den noc ne od pro seb
 A Hm G

26
 dávno nic od pro seb dávno nic ne če kám od pro seb
 D A Hm G

30
 dávno nic od pro seb dáv no nic ne če kám O bzor ne
 D A Hm

34
 kle sne níž je rá no a ty spíš od vl ků od rá na hvě zdá ře
 G D A

37
 Jor dá na ob zor ne kle sne níž je rá no a ty spíš od vl ků
 Hm G D

40
 od rá na hvě zdá ře Jor dá na od pou štím

Kurtizána

kapela UDG

Em C D
Jsi je nom člo věk co se na ro dí tě le kde tě lo du ši ru ší

Em C D
Ně co si ve zme ně co za ho dí jen tak jak je ho srd ce bu ší

Em C D G D Em
9 Ne mám tě znát ne mám mít rád ne hle dat kap ce ví na Ne mám tě

C D G D Em
14 znát ne mám mít rád bár bí na ba le rí na Za ok nem pr ší bě ží

C D G D Em
18 Ma gi on o či jsou pus té Kur ty zrá na Lam pa je nej krá sněj ší

C D G D Em
22 lam pi on a ty jsi bí lá čer ná vrá na Ří kaj že ne ní žád ná

C D G D Em
26 Ma ri on že ne ní ctnost ná kur tí zrá na že jsou jen stí ny o

C D G D Em C D Em C D
30 na a on že jsou jen no ci a rá na

41 Em C D

Jsem je nom člo věk co se na ro dí tě le kde tě lo du ši tu ši

45 Em C D

A kaž dá rá na ta se za ho dí a kaž dé rá no ti to slu ši

49 E C D G D Em

Ne mám tě znát ne mám mít rád až mēs to poz ha sí ná Ne mám tě

54 C D G D Em

znát ne mám mít rád sej dem se u ka sí na Ří kaj že ne ní žád ná

58 C D G D

Ma ri on že ne ní ctnost ná kur ti zrá na že jsou jen stí ny o

62 C D

na a on že jsou jen no ci a rá na

Předměstí

kapela UDG

C

Nej ra dši mám když ni kam ne po spí
Hra ju si di vad lo jako bys tu byla
Ne bu du sám když z láhve si na mí
Na kre slím la by rint co kdybys tu byla

F C F

chám je nom tak pře mý šlím nad ob sa hem lá hve jsem to já
než us nu vy tvo řím pro stor pro ště stí jsem to já
chám bar vu jak myš len ku jak je to snad né jsem to já
ú pl ně po ta jí tam tě u věž ním jsem to já

C

A když jsem sám sem tam sem u tí
V něm bu deš řeka co se do mě vlila
Ma lu ju dál když vím že se nedočkám
Pak bu deš bar va co se do mě vpila

F C F

kám ja ko když ma líf stět cem má vne jsem to já
bu deš mé město já tvé před městí jsem to já
když ne ní na dě je na děje slá bne jsem to já
bu deš mým měs tem já tvým před měs tím jsem to já

C F C F

Ště stí sté ká po stě nách kde zas lé táš po stře chách Ště stí

C F C F C

sté ká po stě nách kde se skrý váš v ozvě nách

Františkovy lázně

kapela Mandrage

Dm B C A

Je ho ži vot jed ný pó ze ve vzá jem ný sym bi ó ze Do ma
A ni o na ne ní mo del ka a do ko na lá pr del ka Je

Dm B C A

4 se dí ne bo le ži ne ní spo le čen skej typ A
to spíš pěk ná hys ter ka a cha cha cha cha aaa Děti

Dm B C A

6 ne ní to George Clooney a je se xu ál ně nu dný A le
vy pad ly z ba rá ku a fo tr jí má na há ku Když

Dm B C A Dm B

8 o na chce mít po cit že by Geor ge mo hla mít Ať ži je lá ska
za čne za se všech ny ko lem ko man do vat Ať ži je lá ska

C A Dm B C A

11 když se že na zblá zní sba lí si sa ky pa ky a by mo hla říť
když se chlap zblá zní sba lí žen ský kuf ry aby měl už klid

Dm B C A Dm

14 Ať ži je svo bo da a od je de do láz ní vždyť už se s ním nedá
Ať ži je svo bo da a poš le jí do láz ní vždyť už se s ní nedá

C A Dm B C A Dm B C A

17 R:
vždyť už se s ním nedá žít Úúúú Fran ti ško vy lá zně Úúúú
vždyť už se s ní nedá žít

Dm B C A Dm B C A 1.

Úúúú Fran ti ško vy lá zně Úúúú
 Dm B C A Dm B

2.

Úúúú Fran ti ško vy lá zně Úúúú Fran
 C Dm B

36

ti ško vy lá zně Úúúú

Mechanik

kapela Mandrage

H D E G
He le ko tě ty máš a le stě stí za tím co bu šíš do pa lub ky pě stí

H D E
5 He le ko tě máš na je to hod ně na ra zi las prá

G H D E
8 vě zrov na na mě Mám vel kej klíč a rych lej šrou bo vák

G H D
11 když ti to he ká je to pe káč je to vrak Já se ti na to po dí vám

E G H R: D
15 du ti ny pís tu vy stří kám Jsem me cha nik jsem me cha nik

E G A H
19 Jsem me cha nik jsem me cha nik Jsem me cha nik jsem

D E G A H
22 me cha nik Jsem me cha nik jsem me cha nik He le ko tě

D E G
26 ne ní to na od pis když vy u ži ješ můj do ko na lý ser vis

H D E G

29
 Já ti to udě lám hned když bu deš chtít nik do ti to ne u dě lá líp

H D E

33
 Mám vel kej klíč a rych lej šrou bo vák to chce jen za hřát

G H D

36
 mo tor je to tak Po tom tam str ším svo je ná řa dí

E G H D

39
 ne boj se ko tě já si po ra dím Jsem me cha nik jsem me cha nik O

E G A H

43
 ou Jsem me cha nik jsem me cha nik O ou Jsem me cha nik jsem

D E G A

46
 me cha nik O ou jsem me cha nik jsem me cha nik O

H D E

49
 ou Jsem me cha nik jsem me cha nik O ou Jsem me cha nik jsem

G A G

51
 me cha nik O ou Jsem

Notový záznam jsem vytvořil v roce 2015 samostatně v programu MuseScore, který je velmi jednoduchý a v českém jazyce. Navíc je i volně stažitelný na internetu, tudíž je zdarma. Všem, kdo začínají s psaním notových záznamů, ho můžu jedině doporučit. Sám jsem působil jako asistent při výuce předmětu, v němž se o tomto programu vyučovalo.